

SEVGİ BİR KUS

Üç Ayda Bir Yayınlanan Çocuk Dergisi | Yıl: 2016 | Sayı: 4

Çocuk Hakları Komitesi ne demek?

www.sevgibirkus.com.tr sitesindeki "İletişim" bölümünden bize ulaşabilir, dergide yayımlanmasını istediğin resim veya yazılarını bizlerle paylaşabilirsin.

Çocuk Hakları Komitesi ne demek?

Taahhüt

Sesli Betimleme

İşaret Dili

Resim, Şiir ve Hikaye Gönder

Zenginleştirilmiş Dergi

Derginin Bölümleri

Tüm içeriği görme engelli okurları için sesli betimlemeye, işitme engelli okurları içinse işaret diline çevrilen Sevgi Bir Kuş dergisi web sitesini ziyaret edin.

"Sevgi Bir Kuş" dergisine dilerseniz web sitemizdeki "Zenginleştirilmiş Dergi" butonundan, dilerseniz App Store ya da Google Play uygulamalarından ulaşabilirsiniz.

"Sevgi Bir Kuş"

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı yayınıdır.

Derginin Sahibi

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı adına

Doç. Dr. Mustafa DURMUŞ

Editör ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çiğdem ORUÇ

Editör Yardımcısı: Gülcihan GÜNANA

Yayın Kurulu

Mustafa TATCI, Leyla İPEKÇİ, Üzeyir GÜNDÜZ, Mevlana İdris ZENGİN

Mustafa KURT, Veysel SAYLI, İrfan KARAGÖZ, Mustafa DURMUŞ, Bestami ERKOÇ

Danışma Kurulu

Hulusi Armağan YILDIRIM, Serpil PENEZ ŞAHİN, Vural KAYA, Emre TÖRE, Metin ÜNAL

Mustafa BİLİR, Demet İMRENK, Çiğdem ÜNLÜ ÇEBER, Aysun TÜRÜT GÜZELYURT, Oya TANYERİ

Yapım

Tasarım: Dr. Osman ÇAYDERE, Cansu KASAR, Ünal ALTINDAĞ

Zenginleştirme: İbrahim KARABULUT

Baskı: Başak Matbaacılık ve Tanıtım Hiz. Ltd. Şti.

Macun Mah. Anadolu Bulv. No: 5/15

Yenimahalle - ANKARA Tel: +90 (312) 397 16 17

İletişim

T.C Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Eskişehir Yolu Söğütözü Mahallesi 2177.Sokak No:10/A Çankaya/ANKARA

Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı bünyesinde "Sevgi Bir Kuş" adlı çocuk dergimize görüş ve önerileri ile katkı

sağlayan tüm personel doğal danışmanlarımızdır.

Yazıların hukukî sorumluluğu yazarın kendisine aittir. Yayımlanmasını istediğiniz yazı inceleme ve eleştirileriniz için:

sevgibirkus@aile.gov.tr - sevgibirkus@gmail.com

* Aksi belirtilmediği takdirde dergide kullanılan resim, fotoğraf ve yazıların tüm hakları Sevgi Bir Kuş'a aittir.

* Dislektik çocuklarımızın da kolaylıkla okuyabilmeleri için yazı fontu olarak "Verdana" 12 punto kullanılmıştır.

Merhaba

ÖNSÖZ

Sevgi bir kuştur, kanatlarında özgürlük ve hasret taşıyan. Barışı ve huzuru temsil eden, çocukların en umut dolu arkadaşlarıdır onlar. Zaman geçer, mevsimler değişir, kuşlar sürü hâlinde farklı coğrafyalara göç ederler. Gittikleri yerlerden dönerken Suriye'deki, Irak'taki, Afganistan'daki kardeşlerimizden bizlere selam ve sevgi getirirler. Kuşlar gibi her çocuk da doğarken içinde taşıdığı sevgiyle ve büyük bir umutla dünyaya açar gözlerini.

Dünyanın neresine giderseniz gidin, sevginin olduğu yerde kötülüğe yer yoktur. Sevgi dolu bir gülümseme dünyanın tüm dillerinde aynı anlamı taşır. Bizler de dergimizde geleceğimiz olan çocuklara dünyanın her yerinde geçerli tek dil olan "sevginin dilini" öğretmeyi, onlarla beraberliğimizi daim kılmayı amaçlıyoruz.

Bu beraberliği gerçekleştirirken kimi zaman Tatar bir çocuğun gözünden dünyaya bakıyor, kimi zaman geniş bir coğrafyaya yayılan Türk dünyasına yelken açıyoruz. Azerbaycan'dan, İran'dan ve Bosna Hersek'ten çocuklarımızın hayâllerine kulak veriyoruz. Türk halklarının kardeşliğine uzanan yolculukta çocuk gözüyle kültürümüzü tanıyor, mirasımıza nasıl sahip çıkmamız gerektiğini öğreniyoruz.

Dergimizin büyüğü, yol göstericisi Kadim Dede'nin anlatımı ile devletimizin selameti uğruna mücadele veren 15 Temmuz şehitlerimizi ve gazilerimizi anıyoruz. Gelincik tarlasını andıran Demokrasi Nöbetlerinde dalgalanan kutsal bayrağımızı tanıyor, vatanımız ve bayrağımızla bir kez daha gurur duyuyoruz.

Atalarımız, tarih boyunca büyük işler başarmış, vatanımıza ve milletimize yönelen tehlikeleri kahramanca etkisiz hâle getirmişlerdir. Onlar tarihte eşine ender rastlanan pek çok zafer kazanmış, hak, hukuk ve adaletten sapmadan, birlik ve beraberliğin en güzel örneklerini sergilemişlerdir.

Atalarımızın da bizlere öğrettiği gibi; insanlığın en büyük gücü vicdandır. Vicdanı olan insan, ayırım yapmadan kardeşlik, birlik ve beraberlik duygularını geliştirir. Vicdan, tohum gibidir. Nasıl ki tohum olmadan ağaçlar meyve vermezse insan da vicdanı olmadan gelişemez, filizlenemez.

Gönül dostu Mevlana'nın da belirttiği gibi "Her birimiz tek kanatlı melekleriz ve bizler ancak birbirimizi kucaklayarak uçabiliriz." Dergimiz de siz değerli çocuklarımızı kucaklamak, sevgi ve barışı bir kuş gibi süzülürcesine özgürce yaşatmak için sizlerle. Farklılıkların bizleri gökkuşağı gibi renklendirmesini temenni ediyor, hepimize keyifli okumalar diliyorum.

Dr. Fatma Betül Sayan Kaya

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

Dijital Platform
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı

Eğitim Bilişim Ağı

İÇİNDEKİLER

4 Türk Dünyası

8 Kafesteki Turkuaz

12 Seyahat Notlarım

16 Ne Yapardın?

18 Bizim Zanaatlarımız

22 Dedemin Kırmızı Mızıkası

26 Röportaj

30 Kardeş Masallar

34 Çocuk Hakları

36 Bir Şey Daha Öğrendim

40 Gönül Gözü

44 Kadim Dede

48 Dünyadan Çocuklar

52 İlginç Bilgiler

56 Kitap Kurdu

58 Seyir Vakti

60 Sizden Gelenler

Editörden

Biliyoruz ki hava çok soğuk ve üşüyorsunuz. Ama yine de kış mevsimini seviyorsunuz. Sevmeseydiniz, karlı gecelerde uykunuzdan uyanıp defalarca pencereden dışarıya bakarak yarın tatil olsun diye dua eder miydiniz hiç :)

Ocakta tüten ıhlamur, kavrulmuş kestane, mandalina kabuğu kokusu evimizi sarmazsa, uzun gecelerin dertli türküleri çalınmazsa, ayağımızda patiğimiz, sırtımızda yeleşimiz, yün battaniyemiz ama en önemlisi de okuyacak kitabımız, hikâyemiz, masalımız olmazsa kışın tadı mı çıkar?

İşte, kışın tadını doya doya çıkarın diye Sevgi Bir Kuş bu kez heybesine rengârenk kareler ve çeşit çeşit melodiler yükleyerek yollara düştü; kar taneleri arasından süzülerek sizleri kardeş ülkelerimize götürdü. Göçmen kuşlar misali sınırları aşarak sıcacık sohbetlere kulak misafiri oldu. Kâh dinledi, kâh söyledi... Ve ortaya soğuk kış günlerinde içinizi ısıtacak sıcacık satırlar çıktı. Size de bu satırları keyifle okumak kaldı :)

GELİN "TÜRK DÜNYASINI" KEŞFEDELİM

Geniş bir coğrafyaya yayılmış olan Türklerin dünyasına yelken açmaya hazır mısınız? Türkler sadece Türkiye'de yaşayanlardan ibaret değil elbette. Dünyanın neresine giderseniz gidin bir Türk ailesiyle hatta Türk mahallesiyle karşılaşabilirsiniz.

Şimdi kendilerine özgü Türkçeleri ve oluşturdukları kültürleriyle diğer Türk halklarını tanımaya çalışacağız. Bunların hangi devletler olduğunu merak ediyor musunuz? Sizi daha fazla bekletmeden bu devletleri tanıtmaya başlıyorum. Bağımsızlıklarının 25. yılında bayraklarını özgürce dalgalandıran bu **Türk devletleri; Azerbaycan, Özbekistan, Türkmenistan, Kırgızistan ve Kazakistan'dır.**

Sayıdığımız devletlerin ortak noktalarına baktığımızda; biri soy birliği, diğeri ise ortak kültürel mirastır. Bu unsurlar, "Türk halklarının kardeşliğini" canlı tutmaktadır.

Soy Birliği : Aynı atadan gelen milletlerin oluşturduğu birlik.
Lehçe : Bir dilin tarihsel, bölgesel, siyasal sebeplerden dolayı ses, yapı ve söz dizimi özellikleriyle ayrılan kolu.

Sizlerle, bu ülkelere gittiğimizde, onları ne kadar anlayabileceğimiz ve kendi derdimizi onlara ne derece anlatabileceğimiz hakkında fikir edineceğiz. Haydi, gelin o zaman, ilk durağımız Kırgızistan olsun!

Haritaya baktığımızda **Kırgızistan** ile coğrafi olarak biraz uzak görünebiliriz. Fakat aynı soydan gelmemiz ve ortak kültürel değerlerimiz bizi birbirimize bağlar. Örneğin Cengiz Aytmatov Türk dilinin güzelliklerini ve Türk kültürünün zenginliklerini tüm dünyaya tanıtan önemli bir Kırgız yazardır. Onun kitaplarını okuduğumuzda ne kadar da bizi anlattığını şaşkınlıkla fark ederiz. Mesela kitaplarında anlattığı mitolojik hikâye ve efsaneler bizim de efsanelerimiz, kahramanları bizim de kahramanlarımızdır.

Şimdi de yolumuz **Kazakistan'a** düşüyor. Kazak Türkçesi Kırgız Türkçesine çok yakın bir Türk lehçesidir. Coğrafi olarak Kazakistan da Türkiye'ye biraz uzak olabilir. Fakat kültürel bağlarımıza baktığımızda mesafelerin o kadar da önemli olmadığını görürüz. Yusuf ile Züleyha, Leyla ile Mecnun gibi halk hikâyelerinin yanında çok sevdiğimiz Keloğlan (Kelbala) masalları ve Battal Gazi destanı da bizim ortak kültürel ürünlerimiz arasında yer alır. Benzer kelimelerimize örnek olarak ise "(jumırtqa) yumurta, (şay) çay, (avtobus) otobüs" gibi kelimeleri verebiliriz. Ayrıca sıklıkla kullandıkları "Birlik bolmay, tirlik bolmas.(Birlik olmadan, dirlik olmaz)" atasözü de ne kadar bir olduğumuzun göstergesidir.

Kültürel Miras : Daha önceki kuşaklar tarafından oluşturulan değerlere ve eserlere verilen isim.

Yolculuğumuz devam ediyor. Doğudan batıya doğru ilerlerken pusulamız **Özbekistan**'ı gösteriyor. Benzer kelimelerden başlayacak olursak Talaba (öğrenci), zaytun (zeytin), olma (elma), shokolad (çikolata) verebileceğimiz örneklerden sadece birkaçı. Eserler açısından baktığımızda ise Köroğlu destanı gibi bizim için çok önemli olan bir destanın Özbekistan için de büyük önem taşıdığını gözlemledik.

Biraz daha yakına, **Türkmenistan**'a gidelim mi? Ortak kelime hazinemizin sizi oldukça şaşırtacağını düşünüyorum. Mesela bir Türkmen kardeşimiz "Acı söz okdan yaman." dediğinde biz onun "Acı söz oktan kötü." demek istediğini hemen anlayabiliriz. Görüyoruz ki mesafeler yakınlaştıkça ortak kelimelerimiz de artıyor. Ayrıca ortak kültürel değerlerimiz edebiyatlarımızı da aynı doğrultuda şekillendiriyor. Örneğin Kazak edebiyatında rastladığımız Leyla ile Mecnun, Yusuf ile Züleyha, Aslı ile Kerem gibi halk hikâyeleri, Özbek edebiyatında karşılaştığımız Köroğlu destanı, Türkmenlerin edebiyatında da çok sevilen hikâye ve destanlar arasındadır.

Artık ülkemize geldik sayılır, sınır komşumuz **Azerbaycan**'a gidiyoruz.

Hem coğrafyamızın hem de konuştuğumuz dilin birbirine iyice yaklaşması birbirimizi anlamamızı oldukça kolaylaştırıyor. Azerbaycan'da "Merhaba, Nasılsın? Nerelisin? Kaç yaşındasın? Ne iş yapıyorsun?" gibi sorularla kolayca iletişim kurabiliriz. Hiç kimseden yardım almadan hatta sözlüğe bile gerek duymadan konuşabiliriz. Başka bir ülkede kendi dilinizi kullanarak konuşup anlaşabilmek oldukça heyecan verici olmalı.

Sizlerin de hayâlinde yurt dışına çıkmak ve farklı ülkeleri gezip görmek var mı?

Bu bilgileri de öğrendikten sonra rotanızı doğuya çevirmeye ne dersiniz?

O halde gezmeyi planladığınız ülkeler arasına bu ülkeleri de ekleyebilirsiniz.

Zeynep Sena Duran

KAFESTEKİ TURKUAZ

Hüseyin Sönmezay

Kafesteki Turkuaz

Mevsim sonbahar oldu mu bana göç yolları görünür. Aynı yerde uzun süre yaşayamam. O yüzden kanat çırpmayı öğrendiğimden beri, yani yirmi beş yıldır, o diyar senin bu diyar benim özgürce süzülür dururum gökyüzünde.

Sonbahar gelsin hiç istemem, yazı hemen özlemeye başlarım. Bu da benim tabiatım işte. Her ne kadar tabiatım desem de, aslında benim için her şey en başından çok zordu. Özgür doğacak kadar şanslı değildim mesela. Uçmayı da, üstü kızıl tüylerle kaplı başımı demirlere çarpa çarpa öğrendim.

Ağabeyim ve ben dünyaya gelmeden önce, annemle babamın içinde olduğu sürüyü yakalamışlar. Herkesi zorla kafeslere koymuşlar. Biz iki kardeş bu kafeslerde doğmuşuz. Küçükken, yani henüz uçamıyorken neye benzediğimi hep merak ederdim. Kafesten kurtulduğumuz ilk gün, sudaki yansımama bakınca anneme çok benzediğimi fark ettim. Zaten annem de anlatırken hep şöyle derdi: "Biz en çok Türk semalarında kanat çırpmayı severdik. Çünkü oraların göğü alabildiğine turkuazdır, tıpkı kanatlarımız gibi. Senin de kanatların bize benziyor. Bu yüzden adını Türklerin rengi, Turkuaz koyduk."

Babam vatan semalarında süzülmenin hayâliyle yaşardı. Hatırlıyorum da geceleri yemyeşil doğasını ve gökten rengini alan masmavi ırmaklarını anlatarak uyuturdu bizi. O yüzden palazlanıp uçana kadar çocukluğum hep neye benzediğimi merak ederek ve anne babamın anılarını dinleyerek geçti. Yaz aylarında Türkiye'nin ve Türk coğrafyalarının dört bir tarafına yayılmışız. Metrelerce yukarıdan da uçsak, neşeli türkülerimiz bütün kulaklara misafir olurmuş.

Buradaki herkes yıllarca başkalarının türkülerini söylemek zorunda kalmış. Annemin hatıralarını anlattığı bir gün, ağabeyim ve ben de kendi türkülerimizi söylemek istemiştik. Kafesin ağırlığını sanki kalbinde hisseder gibi kafasını salladı. Sonra babamın gözlerine baktı ve "Geceyi bekleyin, şimdi kendi türkülerimizi söyleyemeyiz." dedi.

O gece herkes uyuduğunda, annem yanımıza geldi ve kulağımıza eğilip sessizce bir türkü söyledi. İşte o geceden sonra babamın hayâllerine her gece annemin türküleri de eşlik etti.

Yine böyle gecelerden biriydi. Annem türkülerimizden birini mırıldanıyordu. Birden susup uzun süre uzaklara baktı. Sonra; "Bir gün gelecek, bağıra bağıra söyleyeceğiz bu türküleri, ben inanıyorum." dedi. Annem vatanına olan sevgisinin gücüne hep inandı. Ve bundan tam yirmi beş yıl önce, sevgimizin gücü bizi esaretten kurtardı.

Özgürlüğümüze kavuşur kavuşmaz yıllardır ayrı düştüğümüz vatanımıza doğru kanat çırpmaya başladık. Göklerinde turkuazın dalga dalga yayıldığı anavatanımıza...

Bizde âdettendir. Ne zaman ki yavru kuşlar uçmayı öğrenir, o vakit aileleri onlardan ayrılır. Bizim ayrılığımız biraz farklıydı çünkü uçabildiğimizde değil, özgürlüğümüze kavuşup vatanımıza döndüğümüzde ayrıldık birbirimizden.

Artık esaret yılları bizim için geride kaldı. Gezdiğim yerlerde beni tanımayanlar bana sadece "kuş" derler ama ben en çok "Turkuaz" olmayı severim.

Çünkü adımda sonsuzluktan gelen özgürlüğü, tüylerimdeyse yiğit bir milletin mirasını taşıyorum.

Kafesten kurtulduğum ilk gün, kanatlarımdaki sevginin gücüyle bütün dünyadaki kuşlara barışı, kardeşliği taşımaya yemin ettim. Kanatlarımdaki ak tüyler için batıda, gözümün etrafındaki kara tüyler darılmasın diye kuzeyde, arka tüylerimdeki kızılıklar hatrına güneyde ve tabii kalbimin etrafındaki gök rengi tüylerin uğruna da doğudaki vatanımda türkülerimi söyleyeceğim. Bu dünyada sevgisiz, susuz, havasız ve vatansız tek bir kuş kalmayana kadar da türkülerimi söylemeye ve kanatlarımı çırpmaya devam edeceğim.

Dedim ya, güz mevsimi benim göç zamanımdır. Özgürlüğümün yirmi beşinci yılında, yolum kızıl diyarlaradır. Duydum ki Fırat ve Dicle kıyısındaki kuşların yıllardır gözyaşları dinmezmiş. Ben de özgürlüklerinden vazgeçmemelerini hatırlatmak için türkülerimle kardeşlerimin yaralarına merhem, gönüllerine umut olmaya gidiyorum.

Eğer pencerenizin önünden geçersen türkülerime eşlik etmeyi unutmayın, olur mu?

Dilek Ekin

SEYAHAT NOTLARIM

900 ADIMDA 900 YILLIK TARİH

TOKAT

Tokat'a ilk kez, ablamın tayini oraya çıktığı zaman gittim. Bizi orada ablamın üniversiteden arkadaşı Zeren Duru abla karşıladı. Ablam yolda, Tokat'ın 6000 yıllık tarihe sahip, 14 devleti ve birçok beyliği içerisinde barındıran önemli bir Anadolu şehri olduğunu anlattı bana. Evliya Çelebi'nin Tokat'ı "Âlimler ve Şairler Şehri" diye övdüğünü, Mevlana'nın hayatının bir kısmını Tokat'ta geçirdiğini de Zeren abladan öğrendim. Gazi Osman Paşa gibi komutanlar, Zileli Tâlibî ve Ceyhunî gibi şairler yetiştirmiş bu şehir. Hem kültürüyle hem de tarihi ve doğal güzellikleriyle bu kadar zengin bir coğrafyada olduğumu öğrendiğimde açıkçası çok şaşırmıştım.

Dükkânlarda birçok yöresel ürün satılıyordu; bez sucuk, çemen, kuşburnu, Tokat yaprağı, cevizli çörek... Yine çarşı içinde bulunan Tarihi Taşhan denilen yeri de ziyaret ettik. Buranın Osmanlıdan günümüze kadar gelen Anadolu'daki en büyük şehir hanlarından biri olduğunu öğrendim.

Dükkânlarda bakır eşyalar, çömlekler, bahçe fenerleri, baskılı yazmalar, iğne oyları, çarıklar ve dokuma halılar satılıyordu. Bu ürünlerin hepsi el yapımıydı.

900 adımda 900 yıllık tarihi görmek için Tokat'ın eski sokaklarına gittik. Halit Sokak, Bey Sokak ve Sulu Sokak... Adım attığımız her yer tarih kokuyordu. Halit Sokak'ta bulunan yazma dükkânlarına, Bey Sokak'ta bulunan Mevlevihane'ye ve Sulu Sokak'ta bulunan Arastalı Bedesteni'ne (Tokat Müzesi), Yağıbasan Medresesi ve Kültür Evi'ne hayran kalmıştım.

Şimdi sıra ününü çok duyduğum Tokat Kebabını tatmaya gelmişti. Domatesin, biberin ve patlıcanın ete ayrı bir lezzet verdiği bu güzel yemeği afiyetle yedik. Kebabı yapan usta, sebzelerin tam mevsiminde Tokat Kebabını yediğimiz için çok şanslı olduğumuzu söyledi.

Taşhan-TOKAT

Çok güzel tavan süslemelerine sahip Latifoğlu Konağı, Selçuklu eseri Gök Medrese, Deveciler Hanı, Ulu Camii, Plevne Müzesi gibi birbirinden farklı yerleri birkaç saat içinde gezdikten sonra Tokat Kalesi'ne doğru yola çıktık. Tokat'ta, Kale'ye bir kere çıkanın yedi yıl burada kalacağı inancı varmış. Bu bilgi çok hoşuma gitmişti. Bu yüzden Kale'ye uğramadan Tokat'tan ayrılmak istemedim.

Artık çok yorulmuştuk. Yorgunluğumuzu atmak için Kambur Köprü adıyla bilenen tarihi Hıdırlık Köprüsü'nün yanında, ırmaktan gelen su sesiyle, Köprü'nün güzel manzarasına karşı çay içip bütün günün yorgunluğunu attık.

Ertesi gün Tokat'ın Pazar ilçesine gittik. Burada Mahperi Hatun Kervan Sarayı'nı gezdikten sonra Ballica Mağarası'na girdik. Bizi gezdiren görevli, bu mağarada cüce yarasaların yaşadığını söyledi. Bu büyük ve derin mağaranın ürkütücü görüntüsü beni çok etkilemişti.

Ballica Mağarası-TOKAT

Kaz Gölü-TOKAT

Tokat Kalesi

Son olarak da göçmen kuşların göç yolu üzerinde bulunduğu için Kuş Cenneti de denilen Kaz Gölü'nü gördük.

Tokat'ta bulunduğum dört gün boyunca fark ettim ki bu şehir gezip tanıdıkça ayrı güzelleşiyor ve seviliyordu. Ablam bir süre daha burada olduğu için istediğim zaman Tokat'a tekrar gelebileceğimi bilmek beni çok heyecanlandırıyor. Size de bu güzel şehri en kısa zamanda gelip görmenizi tavsiye ederim.

Bir şarkı olsaydın hangisi olmak isterdin? Neden?

Abdurrahman BİBER - 14 YAŞ

KOCAELİ

"Annem İlahisi" çünkü annelerin merhametine, sevgisine yani kısaca annelerin genel özelliğine hitap ettiği için o ilahi olmak isterdim.

Sude Nur ERDOĞAN - 14 YAŞ

BOLU

Bir şarkı olsaydım Ebru Gündeş'in "Yaparım Bilirsin" şarkısı olurdu. Çünkü bazı şeyleri yapmak istediğimde o işi yapıncaya kadar uğraşırım. Y yapmak istediğim iş hakkında olur da birisi o işi asla yapamayacağını düşünürse işi yapmaktan vazgeçmem. Yapana kadar uğraşırım.

Arda MİRAÇ HANÇER - 9 YAŞ

ANKARA

"Mini Mini Bir Kuş" şarkısı olmak isterdim çünkü kuşlar gibi uçabilir ve özgür olurum.

AHMET KILIÇ - 9 YAŞ

YOZGAT

Ben bir şarkı olsaydım "Ölürüm Türkiye'm" şarkısı olmak isterdim. Çünkü bu şarkı ülkemizin güzelliklerini anlatıyor ve bize vatan sevgisi aşıyor.

Pelin KAYA - 13 YAŞ

ŞIRNAK

"Biz Atatürk Gençleriyiz" olmak isterdim. Çünkü Atamız her daim bizi düşmandan haksızlıklardan korudu ve insanlar bunu gördü. Ben de Atamız şimdiki gençleri görsün diye bu şarkı olmak istedim. Atam kalbimizde bitmedi bitmez de.

UMUTCAN AKKAYA - 12 YAŞ

ORDU

"Bana Bir Masal Anlat Baba" adlı şarkı olmak isterdim. Çünkü küçük çocukların vazgeçemediği şey masaldır. Uyumadan önce masal dinlemek isterler, masal onların çocukluklarının simgesidir. Bana hiç masal anlatan olmadı bu yüzden bu şarkıyı çok severim. Büyükler çocuklarının çocukluklarını yaşamasını istiyorsa onları masaldan mahrum bırakmasınlar, masal anlatsınlar.

Yasemin Ertaştan ile bir söyleşi “TOKAT YAZMA BASKI”

Usta abla, öncelikle kendinizden ve mesleğinizden biraz bahseder misiniz?

Merhaba, ben Yasemin ERTAŞTAN. Kültür ve Turizm Bakanlığı Devlet sanatkârı, Yazma Baskı ve Kalıp Oyma ustasıyım. Mesleğimin asıl adı Yazmacılıktır. Yazmacılık kısaca bir desenin önce kumaş üzerine karbonla çizilip fırça ile kenarlarına kontür çekildikten sonra tekrar fırça ile renklendirilmesi işidir. Bu işlemin uzun ve zorlu olması nedeniyle kolaylaştırmak için desenler ıhlamur ağacı üzerine çizilmiş, böylece tahta kalıplar oluşturulmuştur. Bu süreçten sonra baskıların artık tahta kalıplar kullanılarak yapılması dolayısıyla da bu sanat Tahta Baskı olarak da anılmaktadır. Eskiden sadece yazma ve sofrâ bezi üzerine el baskısı yapılırken; şimdi biz elbise, şal, fular, yatak örtüsü, perde, abajur, çanta, çizme vb. gibi hayatın birçok alanında kullanılmakta olan ürünler üzerine de el baskısı yapabiliyoruz. Bu işi yapabilmek, el yeteneğinin yanı sıra yapan kişinin sabrına da bağlıdır. Bu sebeple ustalaşmak için en az beş yıla ihtiyaç vardır.

Tokat Yazmacılığının tarihini ve günümüzde neden bu kadar popülerleştiğini anlatır mısınız ustam?

Yazma Baskı ve Tahta Kalıp Oyma sanatının ilimizde yaklaşık 650 yıllık bir tarihi vardır. Tokat Yazmacılığı, Osmanlı Döneminde en gösterişli dönemini yaşamıştır. Meydan Camii olarak bilinen Gülbahar Hatun Camii'nin Fatih Sultan Mehmet'in annesi Gülbahar Hatun tarafından yazmacı esnafından alınan vergilerle yapıldığı bilinmektedir. Günümüzde maalesef el baskıcılığı, serigrafi (ipek baskı) ve film baskı gibi baskı çeşitleri teknolojiye yenik düşmüştür. El baskısı ve kalıp oyma yapan birkaç usta kalmıştır. Karakalem baskı üzerine elvan baskı tekniği ise artık yalnızca Tokat'ta yapılıyor. Geçmişte ilimiz İpek Yolu üzerinde yer almış. Tokat Yazmacı esnafının yapmış olduğu el baskısı ürünler de İpek Yolu'nu kullanan kervanlardaki tüccarlar tarafından dünyanın dört bir yanına götürülmüş. Evliya Çelebi'nin Tokat için "Elvan Yazmalar Diyarı" ifadesini kullanması da Tokat Yazmacılığının ününü kanıtlamaktadır.

BİZE BU SANATIN TÜM AŞAMALARINI ANLATIR MISINIZ?

Ihlamur ağacı 6-7 cm kalınlığında kesilir ve ilk zımparalaması yapılır.

Tahta kalıbın üzerine uygulanacak desen karbon kâğıt yardımıyla çizilir.

Desen etrafına kontür çekilerek belirginleştirilir.

Artık belirginleşen kalıp dikkatlice oyulur.

Oyulma işleminden sonra kalıbın hazır hâle gelmesi için fazla parçaların düşürülmesi sağlanır.

Kalıba tutamak yapılır ve kalıp son kez zımparalanır.

Bu işlemlerden sonra sıra boya yapımına gelir. El baskısında kullanılan boyalar anilin ve akremin şeklinde isimlendirilir. Boya yapımı sonunda elde edilen boyanın teknesine kalıp batırılır.

Bu işlemlerden sonra baskı yapım aşamasına geçilir. Karakalem, elvan, lapak ve kireç sökme olarak 4 çeşit el baskısı bulunmaktadır.

Peki, ustacım bu yaptığınız motiflerin isimleri ve anlamları var mı?

Geçmişten günümüze kadar el baskısında kullandığımız birçok motifin adı ve hikâyesi vardır. Ancak bunlar ilimiz adına henüz tescillenmemiştir. En çok kullanılan motifler drama, kandilli, kaynana yumruğu, Tokat üzümlüsü, hamamiye, Tokat beşlisi, geyikli motifleridir. Ben drama motifini ve bunlardan ayrı olarak hürriyet motifini çok beğenirim.

Son olarak, meslek hayatınızda unutamadığınız bir anınızı Sevgi Bir Kuş okurları için anlatır mısınız?

Bu meslekte beni en çok etkileyen ve unutamayacağım anım; Tokat Kapalı Cezaevinde gönüllü olarak mahkûmlara kurs vermekte iken, kalıp oymacılık konusunda daha önceden hiç deneyimi olmayan ve "Ben, bu işi asla yapamam." diyen yirmili yaşlarda bir genç mahkûmun çok zor olan şahmeran kalıbını 15 günlük bir sürede oymasındır. Bu kalıbı hâlâ atölyemin başköşesinde tutuyorum.

Firdevs Kapusuzođlu

DEDEMİN KIRMIZI MIZIKASI

Ünal Alundag

DEDEMİN KIRMIZI MIZIKASI

Adım Turna. Küçük, kendi hâlinde bir kasabanın çocuğuyum. İlkokuldan ortaokula kadar gazozcu Tahir amcanın yanında çıraklık ettim. Saçlarımı liseye gidene kadar mahalledeki Salim amcaya tıraş ettirdim. Kitap okumayı pek sevmezdim. Ama yine de kitaplarımı kimseye vermek istemez, okumasam bile dedemin sandığında biriktirirdim. Defterlerimi, kitaplarımı kâğıtla kaplamayı dedemden öğrendim. Islık çalmayı, dondurmanın külâhını delip tersinden yemeyi, artan ekmekleri ıslatıp kuşlara vermeyi de bana dedem öğretti. Dedem hayatta en çok şarkı söylemeyi severdi. Bir de mızıka çalmayı. Almanya’da yaşayan dayısının getirdiği kırmızı bir mızıkası vardı. Yaz akşamları bahçedeki erik ağacının altına dayadığı sandalyesinde mızıka çalarken, kasabanın bütün çocukları tek tek bahçeye üşüşürdü. Dedem birkaç şarkıdan sonra mızıkeyi bırakınca hep birlik olup “Yaaa, Memet amca biraz daha çal.” diye ısrar ederlerdi. Dedem ısrarlara dayanamaz şarkıların birini bitirir diğerine geçerdi. Bazen adını hiç bilmediğimiz şarkılar çalardı. Bu şarkıları nereden öğrendiğini sorduğumuzda kuşlardan, ağaçlardan öğrendim derdi.

Böylece ben de dedem gibi kuşları, ağaçları dinlemeyi öğrendim. Notalarla birlikte kuşları, yaprakları, ırmakları daha çok sevdim. Kalbimin pencereleri ardına kadar açıldı sanki. Bir gün; “Her nesnenin mırıldandığı bir şarkısı vardır, yalnızca kulak ver.” dedi. O günden sonra etrafıma kulak kesilmeye başladım. Dikkatle dinleyince göğün, yerin, dağın, taşın, rüzgârın şarkısını duyabiliyordum.

Dedem türlü türlü müzikler dinlerdi. Klasik Türk Sanat Müziği, Halk Müziği, Batı Müziği ayırt etmezdi. Ama en çok türkülerini sevdi. “Türkülerde halk var. Millet var. İnsan var. Türküler ve şarkılarda şiir var, hikmet var. Türkülerde ahlâk var, töreler var, gelenekler var. Ve asıl en mühimi yüreğimiz var.” derdi. Neşet Ertaş’ı onunla tanıdım. Bu adam toprak gibi derdi dedem. Yumuşak, bereketli, fedakâr... Ne zaman böbürlenecek olsan Neşet’i dinle, o sana toprak gibi olmayı öğretir derdi. Daha dokuz yaşındayken Gönül Dağı’nı dinlemeye başlamıştım. Gönülden gönüle gizli bir yol olduğunu söylüyordu Neşet amca. Biraz daha büyüdüğümde gönlümdeki gizli yolları keşfedeceğimi söylüyordu dedem. Ona gönülden gönüle giden yollarda nasıl yüründüğünü sormuştum. Göbeğini titreterek güldükten sonra başımı okşamış, o yolları ancak sevgiyle aşabilirsin demişti.

Dedemin en çok sevdiği sanatçılardan diğeri Zeki Müren’di. Zeki Müren Sanat Müziği söylüyordu. Onun sesini geceleri içtiğim ballı ılık süte benzetirdim. Yumuşaktı. Tatlıydı. Biraz da baygındı. Dedem onun en çok “Manolyam” şarkısını seviyordu. Bir gün ikindi vakti yemek yerken televizyonu açıvermiştim. TRT’de bir kadın Zeki Müren’e sorular soruyordu. Mor kıyafetinin üzerindeki parlak pulları, özenle taranmış saçları, kibar tavıyla sahneyi dolduruyordu Zeki Müren.

-Size “Sanat Güneşi” diyorlar. Sizce neden böyle söylüyorlar?

-İltifat ediyorlar efendim. Müziğe ruhumu katarken kimseyi taklit etmiyorum. Hayatım kelime öğrenmekle geçti diyebilirim. Yaşayarak öğrendiğim kelimelerden şiirler yazdım, şarkı sözleri yazdım. Belki de bu yüzden beni çok sevdi. Şöhretimi onlara borçluyum. Buradan bütün sevenlerime şükranlarımı sunuyorum.

Bu sözlerden sonra kadın Zeki Müren’den yeni yazdığı bir şarkıyı seslendirmesini istedi. Ben büyülenmiş gibi seyredirken dedem; yeni öğrendiği şarkıları yazdığı

defterini çıkardı. Galiba Zeki Müren'in o şarkısını ilk kez duymuştu. Kurşun kaleminin ucu açık olmadığından bazı kelimeleri yetiştirememişti. Boş kalan yerleri içinden gelen kelimelerle dolduracaktı. Dedemin bütün boşlukları doldurmaya yetecek kadar büyüktü yüreği.

Benim dinlemekten en keyif aldığım sanatçı ise Barış Manço'ydu. Galiba sadece benim değil bizim kasabanın hemen hemen bütün çocuklarının en çok dinlediği kişiydi Barış Manço. Halk müziğini rock müzikle birleştiriyordu. Şarkılarını kolay ezberliyorduk. Söylemesi de kolaydı. Barış Manço dedemin söylediğine göre Türkiye'deki ilk Barış isimli çocuktu. Hatta ilk ismi Tosun Yusuf Mehmet Barış Manço'ymuş. Bunu ilk duyduğumda çok gülmüştüm. Herhalde küçükken kimsenin adını sormasını istemiyordur diye düşünmüştüm. Sonradan iki ismini sildirmişler. Böylece lokomotif gibi olan isimlerinden kurtulmuş.

Barış Manço'nun o günlerde "Yediden Yetmiş" diye bir programı vardı. Dedemle birlikte o programı hiç kaçırmazdık. Sonra "Adam Olacak Çocuk" diye bir program sunmaya başladı. Kasabanın bütün çocukları Barış Manço'yu izlemek için bizde toplanırdı. Program bittikten sonra hepimiz, bir gün Adam Olacak Çocuk'a katılıp orada şarkı söylediğimizi hayâl ederdik. Ama bu hayâlin hiçbir zaman gerçekleşmeyeceğini de bilirdik. O günlerin birinde, yine söyleyeceğimiz şarkıların hayâlini kurarken odaya dedem geldi. Hepimizin şaşkınlıktan ağız açık kalmıştı. Dedem başına nerden bulunduğunu anlamadığımız bir peruk takmıştı. Parmaklarında da rengârenk yüzükler vardı! Sesini de biraz değiştirdikten sonra Adam Olacak Çocuk programını sunmaya başladı. Hepimiz çok heyecanlanmıştık. Sanki gerçekten Barış Manço duruyordu karşımızda. Sırayla her birimizi halının ortasına çağırıp önce şarkılar söyletiyor sonra da sorular soruyordu. O günkü mutluluğumuzu tarif etmenin imkânı yoktu. Odadaki çocukların hepsi dişlerini her gün fırçalayacağına, sütünü her gece düzenli içeceğine ve hatta artık ıspanak yerken mızıkçılık yapmayacağına dair sözler vermişti. Tabii ben de!

Program bittikten sonra arkadaşlarım dedemden mızıkasını çalmasını istediler. Dedem biraz durakladıktan sonra çok yorulduğunu, başka zaman istedikleri şarkıyı çalacağını söyledi. Ama dedem hiç böyle yapmazdı. Bu işte bir tuhafılık olduğu belliydi. Bir kaç gün sonra, dedemin Barış Manço olmak için satın almak istediği peruğa parası yetmediğinden mızıkasını sattığını öğrendik. Bizi mutlu edebilmek için mızıkasından vazgeçmişti. Hâlbuki mızıkası dedemin çocuğu gibiydi. Onsuz eksik hissederdi kendini. Mızıkayı tekrar satın almak için hemen bir plan yaptık. Peruğu satın aldığı yere gidip onu iade edecektik. Sonra da doğruu dedemin mızıkayı sattığı dükkâna... Ama durum sandığımız gibi olmadı. Adam kullanılmış peruğu bir türlü geri almak istemiyordu. Biz ısrar ettikçe sıkıntıdan terliyor ama yine de isteğimizi yerine getirmiyordu. Ne kadar yalvardıysak yine de onu peruğu geri almaya ikna edemedik. Ne yapacağımızı bilemiyorduk. Çocuklar annelerinden babalarından aldıkları harçlıkları biriktirmeye ve birkaç hafta sonra mızıkayı mutlaka geri almaya karar vermişlerdi. Hepimiz üzgündük. Boynumuz bükük bir halde evin yolunu tuttuk. Eve yaklaştığımızda içeriden bir mızıkası sesi duyar gibi olduk. Hepimiz aynı anda birbirimize bakıp hızla eve koştuk. Dedem oturduğu yerden mızıkasını çalıyor, komşular da etrafında toplanmış onu dinliyordu. Meğer kasabalı eş dost durumdan haberdar olup mızıkayı bizden önce alivermişti. Dedemin o gün çaldığı şarkılar, ömrü boyunca çaldıklarından en güzelleriydi sanki.

Filmleri uluslararası ödüller alan, oldukça başarılı bir senarist ve yönetmensiniz. Bu başarınızın çocukluğunuza ait bir yanı da olmalı. Sinemanın çocukluğunuzdaki yerini ve ailenizin bu anlamda sunduğu katkıları bizimle paylaşır mısınız?

Semih Kaplanoğlu Kimdir?

Senaristlik ve yönetmenlik yapan Semih Kaplanoğlu, 1963 yılında İzmir'de doğdu. Üniversite eğitimini yine İzmir'de Dokuz Eylül Üniversitesi'nde tamamladı. Altında imzası olan filmleriyle uluslararası birçok festivale katıldı ve ödüller aldı. Dedesinin adından ilham alarak hazırladığı "Yusuf Üçlemesi" filmleri (Bal, Süt, Yumurta) içerisinde yer alan "Bal" ile Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı ödülünü kazandı.

-Biz Karşıyaka'da oturuyorduk. Sanıyorum, yazın dokuz, on tane yazlık sinema açılırdı. Ben uyku problemleri olan, rahat uyuyamayan bir çocukmuşum. Bu yüzden beni arabaya bindirir, sinemaya götürürlermiş. Sadece sinemada rahatlar, susup oturmuşum. Yani ilk güzel anılarımın içinde filmler var.

Babam doktordu. Zaten onun ilgisi, merakı olmasa yazlık sinemalara ailecek bu kadar çok gidilmezdi... Babam beş yıl kadar Fransa'da yaşamış. Lise yıllarımda bana oradaki filmlerden, programlardan bahseder, "Git, seyret." derdi. Bazı filmlere birlikte giderdik hatta. Sinemayla olan ilişkimde onun yönlendirmesi önemli ölçüde etkili oldu... Bir kameramız vardı, 8milimetre. Onunla çekimler yapardık, özellikle seyahatlere gittiğimizde... Projeksiyon makinemizle çektiğimiz filmleri orada izler, gösterirdik. Bazen babam Fransa'dan da film getirtirdi; çizgi filmler, komedi filmleri...

Annem de sinemayla ilgiliydi. Evde küçük bir fotoğraf atölyemiz vardı. Babam fotoğraf çekerti. Çektiği fotoğrafları annemle birlikte yıkar ve basarlardı. Ben fotoğrafın karanlık odada nasıl basıldığını, nasıl oluştuğunu görüp izlerdim. Evimiz öyle bir yerdirdi... Bir de dia makinemiz vardı. Louvre Müzesi'ne ait resimlerin diaları vardı babamda. O makineyle resimleri duvara yansıtır, onlara bakardık. Evde bir müze gezerdik aslında. Bu da bana "görmeyi" öğreten bir deneyimdir. Bütün bunlarla bir şekilde besleniyordum.

Sonraki yıllarda televizyon girdi evimize; bir başka görsel kaynak da o oldu bana. Unutamadığım bir şey daha var, o da babaannemin hacca gidişi... Babaannem hacdan dönünce bütün akrabalarımızın çocuklarına fotoğraf makinesine benzer oyuncaklar getirmişti. Oyunağı gözüne tuttuğunda oradaki çeşitli kutsal mekânlar görünürdü. Düğmeye bastıkça resimler değişirdi. Ayrıca yedek diskleri de vardı.

Babam, babaannem hacdan döndükten sonra uzun uzun konuşup hacı anlattırmıştı ona on gün boyunca. Babaannemin anlattıklarını teybe kaydetmişti. O kayıt da bana çok ilginç gelmişti. Çünkü babaannem anlatırken biz de etrafına oturur, onu dinlerdik. Anlatmayı, dinlemeyi ve kaydetmeyi seven bir evdi bizimkisi.

Ben biraz babamın kameramanı gibiydim. Babam bana "Şurayı çek, burayı çek." derdi, ben de çekerdim... O filmler kartuş filmlerdi. Paketlerinden bir de zarf çıkardı. Filmleri çektikten sonra zarfa koyar, yıkanması için postayla Almanya'ya gönderirdik. Filmler yıkanır, geri gelirdi. Ama o kamera ses kaydedemez, sessiz çekim yapardı.

Doğduğum ev, denize yirmi metre uzakta eski bir Rum eviydi. Bizim evin sağındaki evde bir Rum aile yaşardı. "Madam" dediğimiz yaşlı bir kadın ve onun kocası. Çocukları İngiltere'ye gitmişti. Kimseleri yoktu. İlkokula başladığımda bana kalın, kocaman, resimli, muhteşem bir kitap verdi: Pinokyo. İlk okuduğum kitap odur. Bana okuduğum ilk kitabı verdiği için Madam'ı hiç unutamam... Evleri de aklımda kalmış, çünkü evlerinde çok değişik bir

atmosfer vardı; eşyaları, bahçeleri, yaşam biçimleri... Yine bizim sokakta bir Yahudi aile yaşardı. Onlarla da annemin komşuluk ilişkileri iyiydi. Bayramlarda paylaşmanın güzelliğini yaşırdık. Mesela Hamursuz Bayramı'nda onlar hamursuz getirirdi, öbürleri paskalya yumurtaları ve çörekleri... Biz de onlara aşure götürürdük ya da Kurban Bayramı olduğunda yemeğe çağırırdık, Ramazan'da iftarlar olurdu...

Bazen de Tire'ye babamın doğduğu yere giderdik, hayâl meyâl hatırlıyorum. Babamın doğduğu ev hâlâ durur orada. Şimdi aşevi olarak kullanılıyor... Ama kasabayla ilgili bağım asıl olarak anneannem ve dedemden gelir. Onlar Buca'da otururdu, İzmir'e yirmi kilometre uzakta. Şimdi Buca şehrin bir parçası oldu ama o zamanlar bir kasaba gibiydi. Dedem ve anneannem toprakla, bağcılık ve tütünle uğraşan insanlardı. Biri Yunanistan, diğeriye Arnavutluk göçmeniydi. Kasabanın aşağı yukarı yedi sekiz kilometre dışında bağ, tarla gibi yerler vardı. Biz de oraya giderdik. Orada çardaklar vardı, yıldızları izlerdik. Çeşit çeşit hayvanlar vardı; köpekler, inekler, eşekler, atlar... Toprakla ve doğayla olan ilişkim de orada şekillendi. Fakir bir aileydi, toprakları kendilerine ait değildi. Başkalarının toprağını işler, oradan kazandıklarını bölüşürlerdi... Dedem ilginç bir adamdı. İsmi Yusuf, soyadı da Güner'dir. "Süt" filmindeki Yusuf'un soyadı gibi...

-Anlattıklarınızın sinemayı seven ve ilgi duyan Sevgi Bir Kuş okurlarının ufkunu açacağından eminim. Bu güzel sohbet için çok teşekkür ederiz.

- Louvre Müzesi: 1793 senesinde, Fransa'da açılan ilk devlet müzesidir.
- Dia: Saydam film, pozitif ve slayt filmlere verilen addır.
- Projeksiyon: Işıklı bir kaynaktan sahneye, sahne üstüne, bir ekrana ya da perdeye yansıtılan resim ya da yazıdır.

Yücel Feyzioğlu

KARDEŞ MASALLAR

Saadet Ceylan

Örme Yüzük

Bir Tatar Masalı

Günlerden bir gün köyümüzde bücür bir bebek dünyaya geldi: Kulakları solgun yaprak gibi sarkık, başı bir tarafa doğru yamuk, gözleri pörtlek, dişleri ise irili-ufaklı birbirine karışmış. Teni ayaklarından başına kadar kıllarla kaplı. Bacakları kayış, kollarıysa leylek bacakları gibi ince. Öyle bir yaratık ki; halk bu çocuk için "ana karnından çıkmış bir bebeğe benzemiyor." dedi.

Bu bebekten hem korktular, hem de onu sevmediler. Bebek günden güne büyümeye, eğri büğrü bacaklarıyla yürümeye başladı. Onu gören korkuyordu, o ise gayretle ney ve zurna çalmayı öğreniyordu. Kısa sürede öğrendi. Öyle ney çalıyordu ki; insanın içine işliyordu. Öyle zurna çalıyordu ki; insan coştukça coşuyordu. Ama çaldığında, onun yüzüne kimse bakmıyor, sadece dinliyordu...

Çocuklar oynamak isteyince, onu çağırıyor:
"Sen şu ağacın altında oturup çaliver, yüzünü gösterip de bizleri korkutma." diyorlardı.

O zavallı da öyle yapıyordu. Kızlara ve oğlanlara söyleyeceyi sözleri, yalnız kendi yüreğine söylüyordu. Yüreğinde olanı kimse bilmiyordu. Orada neler saklı değildi ki... O yürek kaygılanıyor, sızlıyor, ağlıyordu ama onu anlayan yok, onunla oynayan yoktu. Herkesi o oynatıyor, kendisi yapayalnız kalıyordu.

Günlerden bir gün bu çocuk hüznle deniz kıyısına gitti. Bir de ne görsün? Kıyı boyunca büyümüş yapraklar. Hatta incecik damarları ve lifleri görünen yapraklar. Onlardan koparıp aldı. O pörtlek ve korkunç gözleriyle yapraklara bakmaya ve düşünmeye başladı:

"Acaba bu yaprak niçin bu kadar taze ve güzel? Bunun vücudu yok, yalnız yüreğinin iplikçikleri var, bunun için bu kadar güzel olmasın?.. Ben de yüreğimin iplikçiklerinden nakış işleyebilsem ve ondan güzel bir şey örebilsem, nasıl olur? O zaman beni sevmeseler de, belki bana acırlar ve hâlimi anlarlar."

Bu düşüncesi çok hoşuna gitti. Gizli bir yere oturup göğsünü kesip açtı. Yüreğinin iplikçiklerini birer birer soyup inanılmaz güzellikte örgüler örmeye, akan kanıyla da resimler yapmaya başladı.

Yaptığı örgüleri yanına koydu, resimleri ağaca asıp "ney"i aldı. Öylesine içten çaldı ki; insanlar onun yüzüne bakmaktan korkmadı. Örgüleri gördüler, resimlere hayranlıkla baktılar, çocuğun yüzü de güzelleşmeye başladı.

Bir gün köyün en güzel kızı bu örgüleri onun ördüğünü, resimleri onun yaptığını duyarak bu çocuğun yanına geldi. Mağrur ve onu küçük görerek:

"Ey çocuk!" dedi, "Sen çirkinsin ama yüreğinden soyup çıkardığın iplikçiklerle ördüğün yüzük çok güzel. Bana da bir yüzük örebilir misin?"

Çocuk bu öneriyeye çok sevindi:

"Olur, örerim." dedi utanarak.

Bir kaç gün içinde yüzük hazır oldu. Kız, başını öteye çevirip, kolunu çocuğa uzattı. Çocuk saf yüreğinin ipliklerinden ördüğü yüzüğü kızın parmağına taktı. Takar takmaz da inanılmaz bir şey oldu. Güzeller güzeli kız birdenbire çirkin ve korkunç bir yaratığa dönüştü. O çirkin çocuk ise güzel mi güzel bir insan oldu. Halk çocuğa bakıp hayran kaldı, kıza bakınca herkes kaçıp evlerine kapandı.

Kız ise ne yapacağını şaşırıp, hüngür hüngür ağlamaya başladı.

Çocuk, kıza acıyıp kızın parmağından yüzüğü çekip aldı. Kız yine eski güzel hâline dönüştü. Çocuk ise eski çirkin hâline. Yine de o günden sonra kimse kızın yüzüne dönüp bakmadı. Herkes onu çirkin sandı.

Çocuk ise yüreğinin ince ipliklerini soyup inanılmaz güzellikte örgüler ve resimler yapmaya devam ediyor, insanlara sevinç ve mutluluk getiriyordu.

İşte o günden sonra halk arasında, "Yüzüne değil de, yüreğine ve yaptığı işe bakıp dost ara." sözü yerleşip kaldı, kulaktan kulağa ulaştı.

“ Her Çocuğun
Özel Hakları Olmalı ”

Hepimiz birbirimizden farklı fiziksel ve duygusal özelliklere sahibiz. Etrafına bir bak! Kimse birbirine benzemiyor değil mi? Mesela, dünyada yaşayan her insanın kendine özgü bir parmak izi var ve ikiziyle bile aynı değil.

Çevremizde birlikte oyun oynadığımız, okula gittiğimiz, aynı sokakta ve mahallede yaşadığımız birçok arkadaşımız var, hepimizin de farklılıkları tabii. Hem insan olmanın dış görünüşlerimizle ve hissettiklerimizle alakalı kuralları yoktur. Bazılarımızın yazamamak, görememek, yürüyememek ve bunun gibi daha birçok engeli olabilir. Ama bu farklılıklar bizim mutlu ve huzurlu bir şekilde yaşayamayacağımız anlamına gelmiyor. Bu durumlar geleceğin yetişkinleri olan biz çocukların çok özel olduğunu ve özel haklara sahip olması gerektiğini gösteriyor.

Geçtiğimiz günlerde, 81 ilden gelen Çocuk Hakları Komitesi temsilcileriyle yıl boyunca hazırladığımız kararları Türkiye Büyük Millet Meclisimize iletmek üzere Ankara'ya gittik. Devlet büyüklerimizle görüştük ve onlar da artık verecekleri kararlarda bizim isteklerimizi dikkate alacaklarını söylediler.

Görüşmenin sonucunda birlikte TBMM'ye ilettiğimiz önerilerimizi sizinle de paylaşmak istiyoruz. Eğer aklınıza gelen güzel fikirleriniz olursa bir sonraki görüşmemize belki siz de katılmak istersiniz.

Çocuklar olarak,

- 1) Yaşadığımız şehirlerin yönetiminden sorumlu kişilerin çalıştıkları binalarda bize özel meclis ve komite gibi çalışmaların artırılmasını,
- 2) Okullarımızda bir sonraki yıl için yapılan (seçmeli) ders seçimlerinde bizim de fikirlerimizin alınmasını,
- 3) Haklarımızdan haberdar olabilmemiz için yapılan çalışmaların üç ayda bir elektronik dergi olarak yayımlanmasını,
- 4) Yaşadığımız şehirlerde haklarımızın tanıtımı için kampanyaların başlatılmasını,
- 5) Cinsiyetimizden dolayı farklı davranılmamasını ve erken evliliklerin önlenmesini,
- 6) Zor durumda kaldığımızda arayabileceğimiz ALO 183 ve ALO 170 gibi destek hatları hakkında bize bilgi verilmesini,
- 7) Okullarımızda Suriyeli öğrencilerle kaynaştırma etkinliklerinin yapılmasını,
- 8) Çevremizin fiziki yapısında herkesin kolayca erişebilmesi için değişiklikler yapılmasını, örneğin kaldırımlardaki sarı bantların ülkenin her yerine yerleştirilmesi, toplu taşıma araçlarının her bireyin kullanımına uygun hale getirilmesi vb.
- 9) Devlet kurumlarında çalışanlara işaret dili eğitiminin verilmesini,
- 10) Son olarak biz çocuklara güvenilmesini ve fikirlerimize önem verilmesini istedik.

TÜRVAK

SİNEMA VE TELEVİZYON MÜZESİ

Sanatçı Türker İnanoğlu tarafından 1996 yılında kurulan Türker İnanoğlu Vakfı (TÜRVAK); sinemacılık sektörünün gelişmesi için çalışmayı amaçlamaktadır. TÜRVAK bu doğrultuda sektöre çağdaş bilgilerle donatılmış eleman yetiştirmek, alanda eğitim yapan kuruluşları desteklemek, teknolojik gelişimleri izleyerek ülkemize getirmek, sinema alanında çalışanlara sanatsal değeri olan ürünleri verebilmeleri için destek sağlamak ve sinemacılık alanıyla ilgili sanat dallarının gelişmesine katkıda bulunmak gibi çalışmalar yapmaktadır. Bu sayımızda sizleri, sinema alanını daha iyi tanıtabilmek için vakfın kurmuş olduğu TÜRVAK Sinema ve Tiyatro Müzesi'ne götürüyoruz.

Müzeye ilk girdiğimizde eski bir film makinası bizi karşılıyor. Girişte ahşap kameralar ve eski fotoğraf makinaları izleyicinin beğenisine sunulmuş. Etrafta sinemanın tarihsel sürecine örnek cihazlar bulunuyor. Duvarlarda ise sinema ve tiyatromuzun önemli sanatçıların portreleri ve aynı zamanda sinemamızın ilk dönemlerine ait afişler asılı. Faruk Alpkurt'un çizdiği sinema ve tiyatro camiasındaki kişilerin karikatürleri de toplu halde giriş salonunda sergileniyor. Müzenin birinci katına çıktığımızda adını ünlü bir sinema ve tiyatro oyuncusundan alan; Nişan Hançer Sinema Belgeleri Salonu'nu görüyoruz. Bu salonda sinemanın Beyoğlu'na girdiği günden sonra kullanılan sinema biletleri, birçok sinema salonunun kuruluş belgeleri ve resimleri sergileniyor. Bu katta ayrıca, ülkemizde sinemanın tarihini ve günümüze kadar nasıl bir yol kat ettiğini ayrıntılarıyla görebildiğimiz "Fuat Uzkınay Sinema Cihazları Salonu" bulunmakta. Bu salonda Muhsin Ertuğrul'un ilk sesli çekim yaptığı kamera da görülmesi gereken en ilginç parçalardan biri.

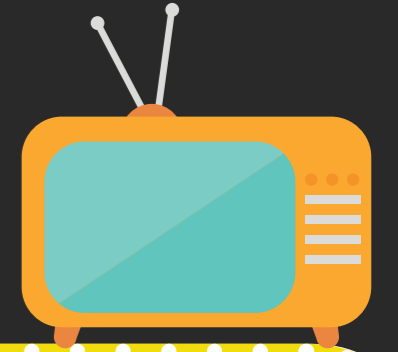
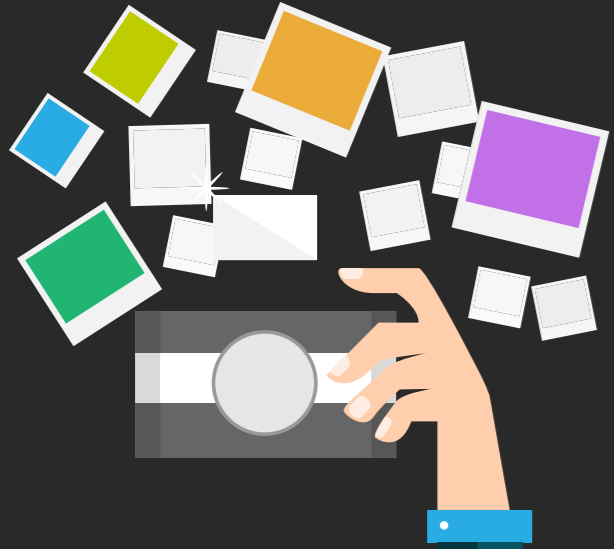
Müzenin ikinci katına doğru ilerliyoruz. Hayatımıza girdiği günden itibaren televizyonun geçirdiği tüm evreler ve yakın tarihi "Adnan Öztrak Televizyon Cihazları Salonu'nda" bizleri beklemekte. Ayrıca nostaljik dönemin televizyon programı fotoğrafları, haber sunucularının portreleri ve televizyonla şöhret kazanan insanların fotoğrafları yer alıyor. İkinci kattaki turumuza "Balmumu Heykeller Salonu"ndan devam ediyoruz. Heyecanımız biraz daha artıyor. Çünkü bu salonda; Kemal Sunal, Sadri Alışık, Adile Naşit, Belgin Doruk, Ayhan Işık, Yılmaz Güney, Öztürk Serengil, Hulusi Kentmen, Vahi Öz, Necdet Tosun ve Feridun Karakaya'nın filmlerde canlandırdıkları karakterlerin balmumundan yapılmış heykelleriyle karşılaşılıyor. Ne kadar da gerçekçiler!

Müzenin üçüncü katı ise tiyatroya ayrılmış. Muhsin Ertuğrul'un eşyaları, yağlı boya portresi, resimleri, daktilosu, çalışma koltuğu, özel çalışmaları, kostümleri ve balmumu heykelinin bulunduğu "Muhsin Ertuğrul Salonu" ziyaretçilerini bekliyor.

Müzedede geleneksel orta oyunumuz da unutulmamış tabii. "İsmail Dümbüllü Salonu'nda" Orta Oyunu ve Karagöz Hacivat bölümleri yer almakta. İsmail Dümbüllü'nün balmumu heykelini de bu salonda görmek mümkün. Bunların yanı sıra Türk Tiyatrosu'nun Osmanlı'dan günümüze 260 yıllık tarihini belgelerle gözler önüne seren "Behzat Butak Tiyatro Belgeleri Salonu" da burada bulunuyor.

TÜRVAK Sinema-Tiyatro Müzesi'nin 5-12 yaş çocuklara yönelik "Fantastik Karakterler ve Film Afişleri Tasarımı" adında bir atölye programı da bulunuyor. Çocukların müze gezisinde, orijinal eski film afişlerini inceleyerek kendi afiş tasarımlarını yaptıkları atölyeler oldukça ilgi çekici. Sevgi Bir Kuş'un sinemasever okuyucularına bu müzeyi mutlaka ziyaret etmelerini tavsiye ediyoruz.

Mevlana'nın Gönül Müziği: Aşk...

Benim aşktan başka bir arkadaşım yoktu ve olmadı.

Ne dünyaya gelmeden önce,

Ne de daha sonra aşksız yaşadım.

Canım içimden bana şöyle sesleniyor:

Ey aşk yolunun olgun yolcusu, bana kapıyı aç!

Hz. Mevlana

Yüzyıllar önce büyük büyük dedelerimiz Anadolu'ya geldiklerinde bu bereketli toprakları önce sevgiyle fethetmişlerdi. Her biri bir aşk timsali olan nice ulu bilgeler, insanların sevgiye ve şefkate susamış gönüllerine dokundular. O bilgilerden biri de tüm dünyada tanınan Hz. Mevlana idi.

Mevlana, çeşitli ilimlerdeki engin bilgisiyle dört bir yanda adı duyulmuş bir bilgindi. O zamanlar başkenti Konya olan Selçuklu Devleti sultanı Alaeddin Keykubat onu ülkesine davet etti. Sultanın davetini geri çevirmeyen Mevlana, artık ışığını Konya'dan tüm cihana yaymaya başlayacaktı.

Mevlana her ne kadar ilmiyle ünlense de, gönlünde onun da bir türlü anlayamadığı, boşluğunu dolduramadığı bir eksiği vardı; aşk... Orada bir ateş yanıyor fakat kıvılcımlardan öteye gidemiyordu. Gönlündeki bu kıvılcımların alev almasını, kor hâline dönüşüp benliğini sarmasını istiyordu. "Hamdım, piştim, yandım." diyeceği günü bekliyordu.

Azerbaycan ve civarında diyar diyar gezen Şems-i Tebrizî adında bir bilge vardı. O da Mevlana gibi ilim ve din bilginiydi ancak bir farkla; Şems Hazretleri gönlünü aşkla pişirmiş, kâinata aşkla bakmasını öğrenmişti. Attığı her adımı sevgiyle atıyor, ağzından çıkan her sözde nice hikmetler saklıyordu. Onu gören bir daha unutamıyor, kendisi de aşk rengine boyanıyordu.

Gel zaman git zaman Şems-i Tebrizî'nin yolu Konya'ya düştü. O Konya sokaklarında dolaşadursun Mevlana da dersini bitirmiş, evinin yolunu tutmuştu. Kendisini hiç terk etmeyen gönül sızısıyla yürürken bakışları birden Şems-i Tebrizî ile buluştu. Şems-i Tebrizî büyük küçük demeden kâinattaki her varlığın derdini bilen bir gönül eriydi. Mevlana'nın da derdini biliyordu elbet. Bu sebepten yolunu Konya'ya düşürmüştü. İşte o ilk karşılaşma Mevlana'nın gönlünde alev almayı bekleyen kıvılcımları tutuşturmuştu bile. Mevlana için artık zaman durmuştu, çünkü yıllardır aradığı bilginin Şems-i Tebrizî'de olduğunu anlamıştı. Hemen onu evine davet etti. Şems-i Tebrizî bu daveti geri çevirmedi. Bu günden sonra da Mevlana'nın gönül eğitimi başlamış oldu.

Mevlana hakiki aşk bilgisine sahip hocasının yanından hiç ayrılmıyor, attığı her adımdan bir ders çıkarıyor, ağzından çıkan sözleri nakış gibi zihnine işliyordu. Böylece sevginin kitaplardan değil, gönülden gönüle akarak öğrenildiğini anlıyordu.

Bir zaman sonra Şems-i Tebrizî ansızın ortadan kayboldu. Öyle bir kayboldu ki, geriye ne bir ses kaldı, ne de bir nefes... Ona varlığa nasıl bakılması gerektiğini gösteren, gönüldeki sevgiyi çoğaltmanın yollarını anlatan biricik hocasını kaybedince, ne yapacağını şaşırıp Mevlana. Ardına düştü; aradı, aradı ama o yüce sultanı bir türlü bulamadı.

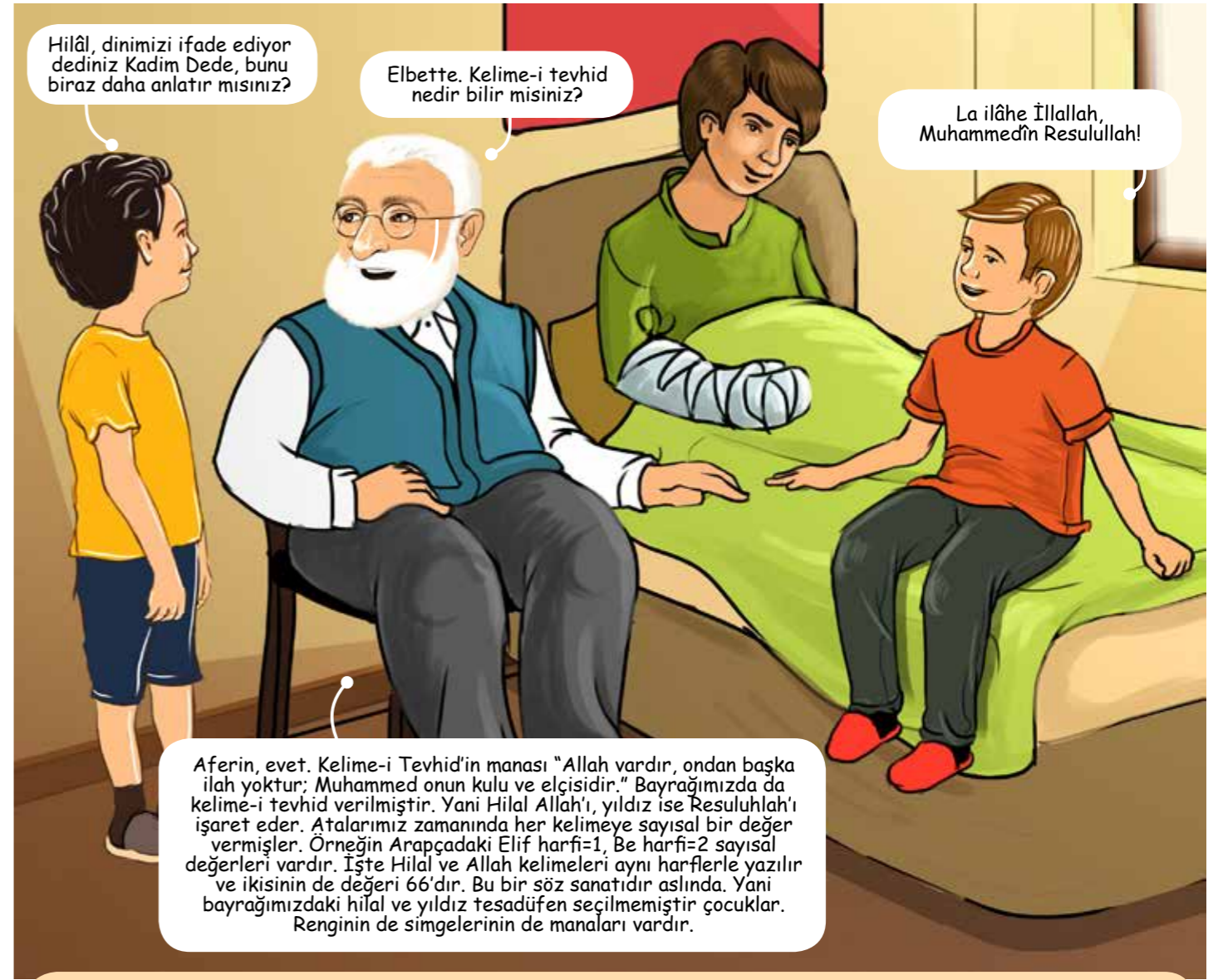
Çekiç Seslerinden Gökyüzüne Açılan Kapı

Mevlana, kaybettiği gönül sultanının gidişiyle perişan oldu. Gönlündeki ateş hasretle büsbütün büyüdü volkan oldu. Şems'le dolaştıkları sokakları ondan bir iz bulma umuduyla her gün yeniden adımladı fakat yine de izine rastlayamadı.

Yine hocası Şems'i aradığı bir gün, Kuyumcu Selahattin adında kendisi de aşk ehli olan birinin dükkânının önünden geçiyordu. Dükkânda altınlara şekil vermek üzere çalışan Kuyumcu Selahattin'in çekiç sesleri sanki Mevlana'nın gönlündeki hüznün şarkısını söylüyor gibiydi. Çekicinin altın üzerindeki tik takları Mevlana'yı adeta yerine çivilemişti, bir süre bu ritmi dinledi. O anda dünyadaki tüm sesler durmuştu. Mevlana'nın kalbi altın, Şems-i Tebrizî'nin dersleri altına şekil veren çekiç darbeleri, çıkan ses de onun sesi gibiydi. Bu ritim karşısında daha fazla dayanamayan Mevlana kollarını gökyüzüne doğru kaldırdı, tüm kâinatı kolları arasına alır gibi ellerini semâya açtı. Ritme uyarak olduğu yerde dönmeye başladı; dünya gibi, güneş gibi, ay gibi, atomlar gibi... Benliğini sevgiyle yakmış, kendini yüce Yaratıcı'nın uçsuz bucaksız aşk denizine salmıştı.

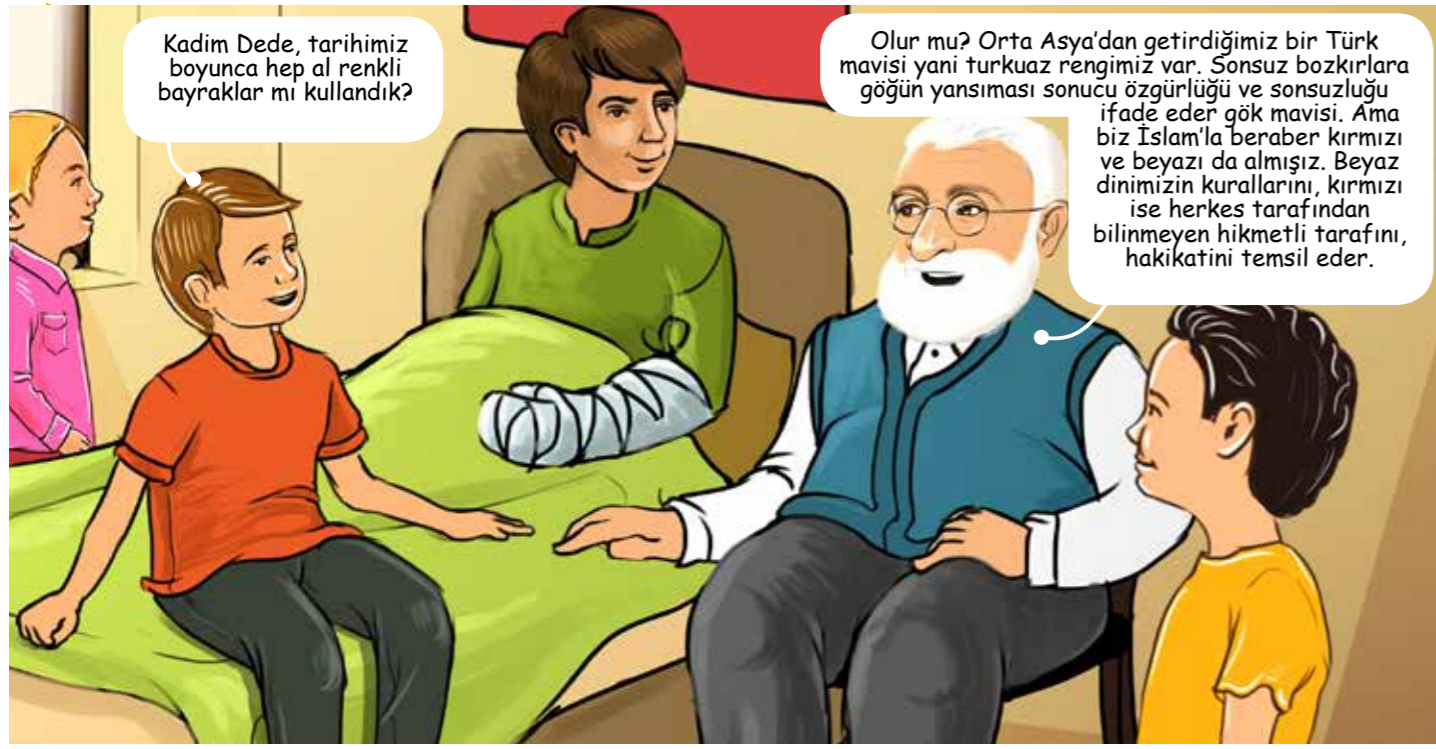
Mevlana "semâ" döndükçe sanki gökyüzünün kapıları bir bir açılıyordu. O günden bugüne ney, rebab, kudüm, bendir gibi geleneksel sazlarla dönülen semâlar âşıkların gönüllerini kanatlandırdı. Onun gibi aşka düşüp, aşkla dönenlere de "semâzen" denildi.

Bu arada, Fatih Sultan Mehmet'in çocukluğunda hocalarının ona hilâl şekli çizmeyi öğrettiği biliniyor. Sultan Mehmet Han da bu şekli kalemle çizmekle kalmayıp Çanakkale Boğazında Gelibolu sahillerine yaptırdığı Kilitbahir Kalesi'ni üç hilâl şeklinde inşa ettirmiştir. Üç hilâl Osmanlı bayrağının da simgesidir. İslamiyet'in doğuya ve batıya yayılışını ifade etmektedir.

Kadim Dede, tarihimiz boyunca hep al renkli bayraklar mı kullandık?

Olur mu? Orta Asya'dan getirdiğimiz bir Türk mavisi yani turkuaz rengimiz var. Sonsuz bozkırlara göğün yansıması sonucu özgürlüğü ve sonsuzluğu ifade eder gök mavisi. Ama biz İslam'la beraber kırmızı ve beyazı da almışız. Beyaz dinimizin kurallarını, kırmızı ise herkes tarafından bilinmeyen hikmetli tarafını, hakikatini temsil eder.

Peki çocuklar, daha önce hiç bayrağımızı çizmeyi denediniz mi?

Evet, öğretmenimiz geometri dersinde bize çizdirmişti. Sınıfça çok uğraştık.

Bizim bayrağımızda ay ve yıldızın yeri özenle yerleştirilmiştir. Zorlanmanızın sebebi budur. Ayrıca bayrağımızdaki bu sembollerin büyüklükleri de koyuldukları yer kadar önemlidir.

Bayrağımızın çizim oranları ince bir hesap işi olduğu gibi üzerindeki semboller ve rengi de bilen birilerinin işidir. Belli kurallar dâhilince bayrağımız yapılır. Yani tesadüf eseri ortaya çıkmamıştır. Allah'a olan imanımız bayrağımıza titizlikle yerleştirilmiştir çocuklar.

Yazın bütün mahallece katıldığımız demokrasi nöbetlerinde elimizde bayraklarımızla tıpkı gelincik tarlasında gibiydik. Bu kadar kıymeti bir arada ifade ettiği için bir başka güzel bizim bayrağımız.

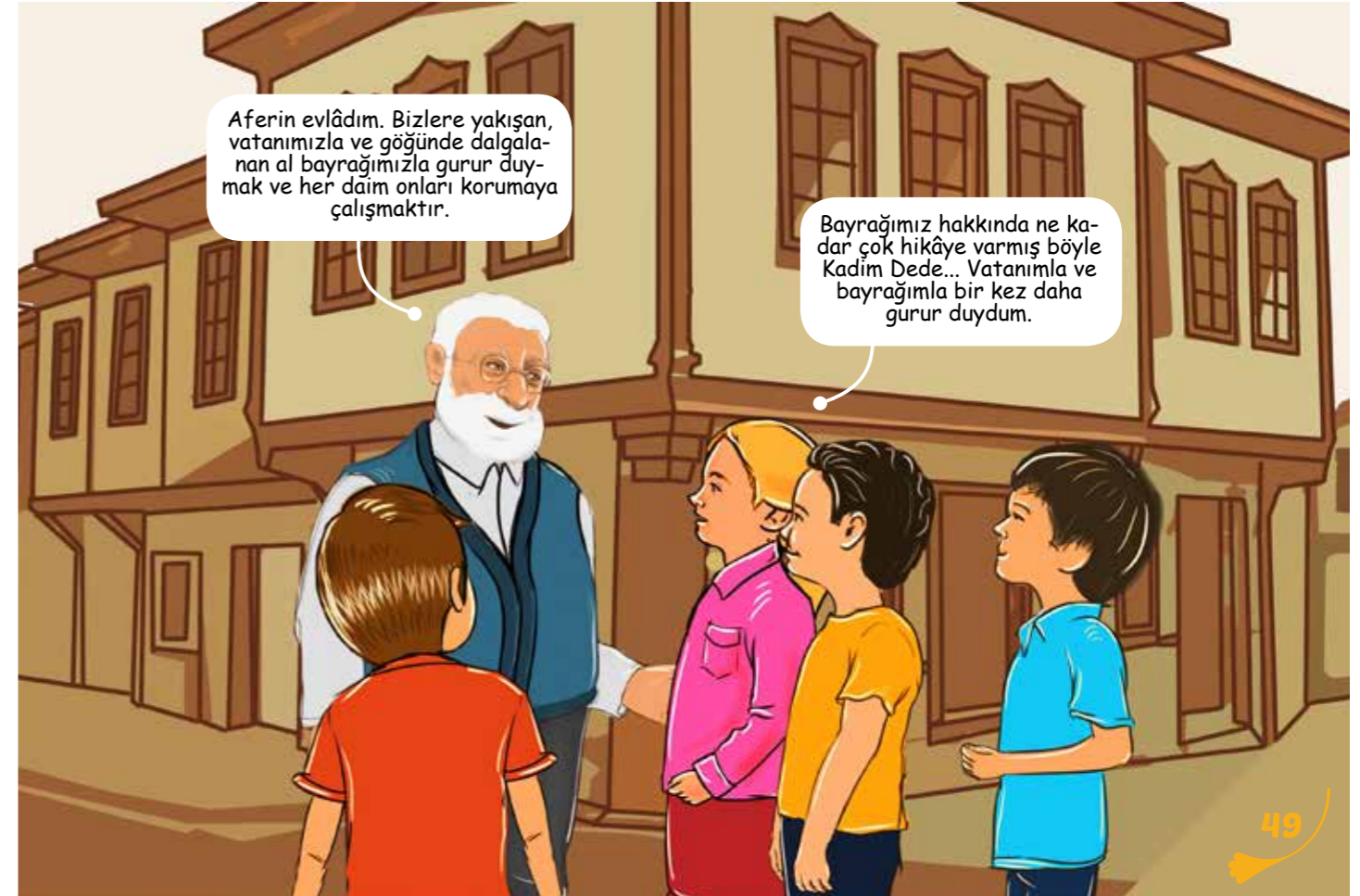
Evet Ahmet'çğim. Bu kutsal değerlerimiz ve vatanımızın elden gideceği korkusu bir an bile çıkmamıştı aklımdan. Vatan bizim hep birlikte yaşadığımız kocaman bir evdir.

Halil Ağabey, sen hep bunları bilerek ve düşünerek mi evden çıktığın 15 Temmuz gecesi?

Halil evlâdım, biz sohbeti çok uzun ettik. Hasta ziyaretinin kısası makbûldür. Biz gidelim artık, sen de biraz uyu dinlen.

Tekrar geçmiş olsun Halil ağabey. Görüşmek üzere.

Aferin evlâdım. Bizlere yakışan, vatanımızla ve göğünde dalgalanan al bayrağımızla gurur duymak ve her daim onları korumaya çalışmaktır.

Bayrağımız hakkında ne kadar çok hikâye varmış böyle Kadim Dede... Vatanımla ve bayrağımla bir kez daha gurur duydum.

Om JHA -14 yaş

AMERİKA

1. Kendi ülkende ve kendi dilinde çekilmiş filmler arasından senin en çok beğendiğin film hangisi ve bu filmin seni etkileyen tarafı nedir?

Ben Om Jha, Amerika Birleşik Devletleri'nden (Maryland), 12 yaşındayım. Benim en çok beğendiğim film, Ender's Game (Ender'in Oyunu), bir bilim kurgu filmi, 2013 yılında çekildi. Ender özel yetenekleri olan çok zeki bir çocuk kahraman, dünyamız uzaylıların saldırısına maruz kalır ve yok olma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Filmdeki simülasyonlar, Ender'in mücadelesi ve yaşadıkları beni çok etkilemişti.

2. Bir yönetmen olsaydın neyin filmini çekmek isterdin ve filminin adı ne olurdu? Bize biraz filminden bahseder misin?

Bir yönetmen olsaydım, tarihsel bir bilim kurgu filmi çekmek isterdim. Mesala, 18 yy.'da Roma İmparatorluğu yaşamış olsaydı, dünyamız, şu an yaşananlar nasıl değişirdi onu filme aktarırdım. Filmimin adını "Şimdiki Roma" koyardım ve başrol oyuncusu olarak Matt Damon'a rol verirdim.

Mana FUJİKURA -10 yaş

JAPONYA

"Küçük Deniz Kızı Ponyo" adlı animasyonu çok beğeniyorum. Bu filmde beni etkileyen Ponyo'nun yaşlı bir kadına su döktüğü sahne. O sahne beni çok duygulandırmıştı.

Bir yönetmen olsam geçmiş zaman filmi çekmek isterdim. Filmimin adını da "Zaman Yolculuğu" koyardım.

Şems MEHMEDOV -10 yaş

BAKÜ

1. Kendi ülkende ve kendi dilinde çekilmiş filmler arasından senin en çok beğendiğin film hangisi ve bu filmin seni etkileyen tarafı nedir?

Benim en çok sevdiğim film "Ögey Ana" filmi. "Ögey" Azerbaycan dilinde "üvey" demektir. Bu filmi defalarca izledim. Filmde annesini kaybetmiş İsmail adında bir çocuğun hikâyesi anlatılıyor. Babası yeniden evleniyor. Üvey annesinin de bir kızı var. İsmail üvey annesini hiç sevmiyor. Ama üvey annesi onu seviyor ve kendi evladı gibi görüyor. Filmin sonunda İsmail de üvey annesini çok seviyor. Filmde anlatılan çocuk sevgisi beni her defasında çok etkilemiştir.

2. Bir yönetmen olsaydın neyin filmini çekmek isterdin ve filminin adı ne olurdu? Bize biraz filminden bahseder misin?

Ben yönetmen olsaydım, çocuk-anne-baba sevgisini anlatan filmler çekerdim. Ben dünyada artık savaş olmasın istiyorum. Hiçbir çocuk annesiz, babasız büyümesin. Çünkü çocuklar bu acıları çok derinden yaşıyor. Bütün çocuklar anneleri ve babalarıyla birlikte büyümeli. Bu yüzden hep bu konuyu anlatırdım.

Arif MOCEVIC -12 yaş

BOSNA HERSEK

Sevdiğim filmin adı Bitkana Neretva. Bir yönetmen olsaydım Afrika'da yaşayan insanların hayatını konu alan bir film çekmek isterdim. Orada yaşamının zorluklarından varsa kolaylıklarından bahsetmek isterim. Filmimin adı da Afrikada Hayat olurdu.

1. Kendi ülkende ve kendi dilinde çekilmiş filmler arasında senin en çok beğendiğin film hangisi ve bu filmin seni etkileyen tarafı nedir?

Animaux Fantastique adlı filmi çok seviyorum çünkü bu filmde insanlar ile hayvanlar arasındaki iletişimden bahsediliyor. Duygu dolu bir film! İnsanlar hayvanlara çok iyi davranıyor. Hayvan sevgisini izleyici ile buluşturan mükemmel bir film.

2. Bir yönetmen olsaydın neyin filmini çekmek isterdin ve filminin adı ne olurdu? Bize biraz filminden bahseder misin?

Dövüslü, komik ve aşk dolu bir film çekmek isterdim. Bir tane dövüşçü bir gün bir kadın ile tanışır, kadın ondan dövüşü bırakmasını ister. Bu istek üzerine adam dövüşü bırakır ve aşkıyla hayatını kurar.

Dauvergne Clarysse -12 yaş

FRANSA

Muhammad Mahdi SAFARKHANI -14 yaş

İRAN

1. Kendi ülkende ve kendi dilinde çekilmiş filmler arasında senin en çok beğendiğin film hangisi ve bu filmin seni etkileyen tarafı nedir?

"Kırmızı Şapkalı" (Kolah Kırmızı) adlı filmi çok seviyorum. Beni etkileyen tarafı şu ki izlerken güldürüyor ve çok şey öğretiyor.

2. Bir yönetmen olsaydın neyin filmini çekmek isterdin ve filminin adı ne olurdu? Bize biraz filminden bahseder misin?

Eğer yönetmen olsaydım kendi hayatımdaki gerçek hikâyeleri film yapardım. Filmimin adını da "Gurbetten Dönüş" koyardım. Gurbetten ülkeme dönmüşüm ve arkadaşlarımı çok özlemişim. Heyecanla onları arıyorum ama onlarla konuştuğumda veya gördüğümde kendimi yabancı hissediyorum. Onlar beni unutmuşlar. En yakın arkadaşım bile beni sıcak karşılamayınca boğazım düğümleniyor. Kalbim hüzünleniyor. Sevdiğin insanlar yanında olmayınca her yer gurbet aslında...

ŞAŞIRTAN OLAYLAR

Su aygırının tek yaşam alanı, Afrika kıtasıdır. Orta ve Güney Afrika'nın ırmaklarında bulunur. Ağırlıkları 5 tondur. Fil ve gergedanla birlikte karada yaşayan en heybetli canlıdır.

Bilimsel adı Hippopotamus, Latince nehir atı anlamına gelir. Hem suda hem karada yaşar. Fıçıya benzer vücudu, kısa ve zayıf bacaklarıyla sevimli bir görüntü oluşturur.

Uyku tüm canlıların en büyük ihtiyacıdır.

Yetişkinler uydukları sürenin %20'sinde rüya görürler. Çocuklarda ise bu oran %50'dir.

Yapılan bir araştırmaya göre filler ayaklarını yere vurarak haberleşirler. Filler, sürünün diğer elemanlarını tehlikeye karşı uyarır. Çıkardıkları titreşimler 30 kilometre uzaktaki arkadaşları tarafından algılanır.

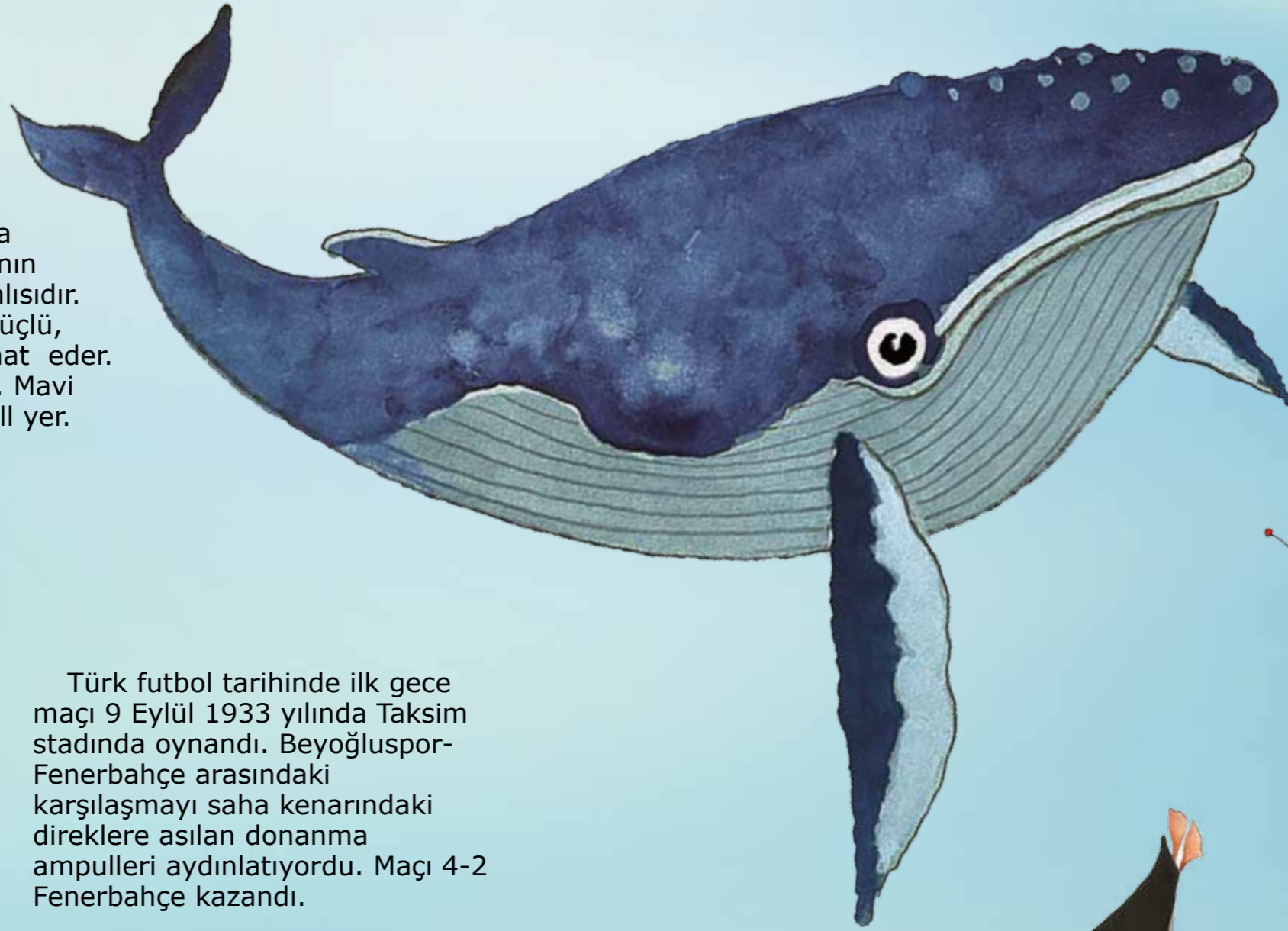
Zürafanın kadife yumuşaklığında badem biçiminde koyu renk gözleri vardır. Görüşü mükemmeldir. 2 km uzaklıktaki bir insanı rahatça görür. İştahı da yerindedir. Her gün 90 kilo ot ve yaprak yer.

En hızlı yunus Orka'dır. Saatte 55 km hızla yüzer.

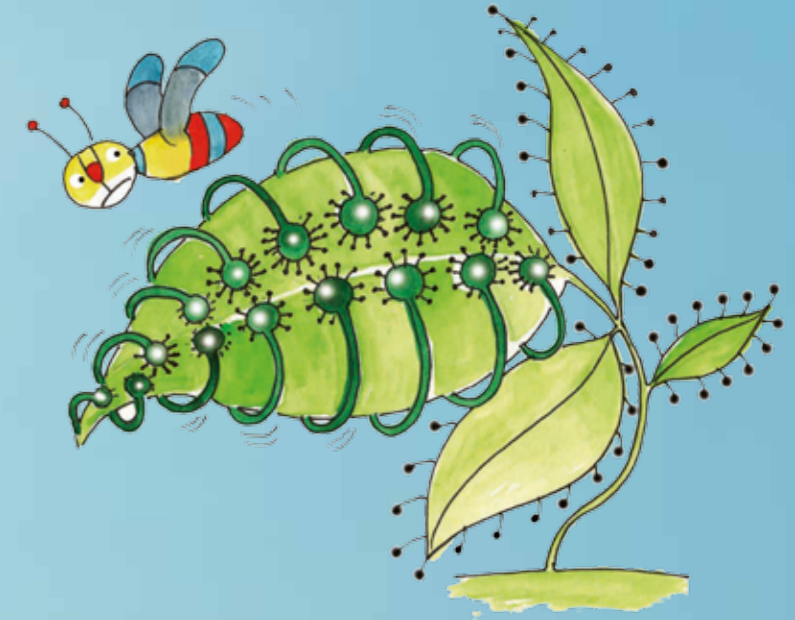
Bütün memeli deniz canlılarının arasında hız şampiyonudur.

Adını mavimsi gri renginden alan mavi balinaların uzunluğu 30 metreye, ağırlığı ise 150 tona ulaşır. Bu boyutlarıyla dünyanın gelmiş geçmiş en büyük canlısıdır. Mavi balinalar yalnız ya da üçlü, dörtlü gruplar halinde seyahat eder. Yazları Antartika'da beslenir. Mavi balinalar günde 8 bin kilo krill yer.

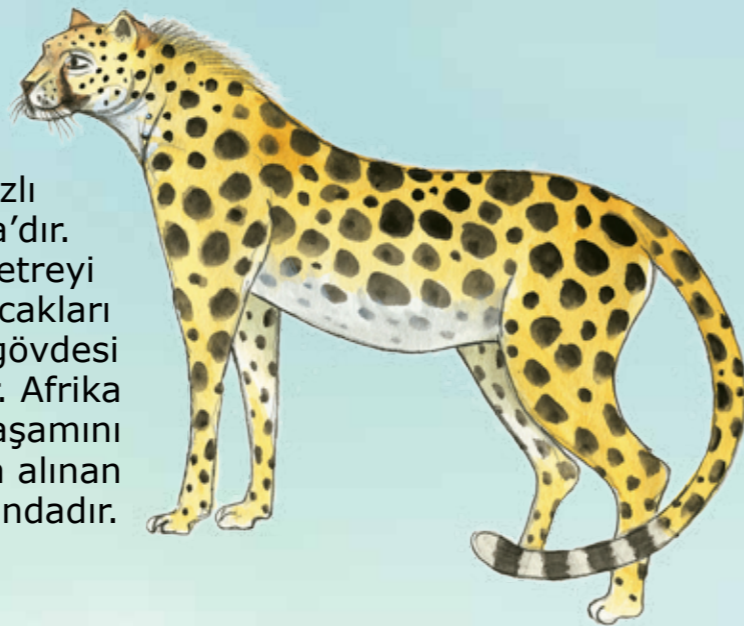

17 cinse ait 600 türden oluşan böcekapan bitkiler, kutuplar dışında her yerde olabilir. Üzerlerine konan böceklerle beslenen bu bitkilerden 4 tanesi ülkemizde bulunur.

Türk futbol tarihinde ilk gece maçı 9 Eylül 1933 yılında Taksim stadında oynandı. Beyoğluspor-Fenerbahçe arasındaki karşılaşmayı saha kenarındaki direklere asılan donanma ampulleri aydınlatıyordu. Maçı 4-2 Fenerbahçe kazandı.

Kısa mesafede, en hızlı koşan kara hayvanı Çita'dır. Hızı saatte 110 kilometreyi bulur. İnce yapısı, uzun bacakları ve gelişmiş kaslarıyla gövdesi koşmaya çok uygundur. Afrika Kıtasının bir bölümünde yaşamını sürdüren çita, koruma altına alınan türler arasındadır.

Penguen, 300 metre derinliğe kadar dalıp 15 dakika boyunca hiç su yüzeyine çıkmadan kalabilir. Çok yetenekli bir dalgıçtır.

BEYAZ GEMİ

Cengiz AYTMATOV - 1970

"Bir başka tesellim daha var: İnsandaki çocuk vicdanı, tohumdaki öz gibidir. Ve o öz olmadan tohum filizlenmez, gelişmez. Yeryüzünde bizi neler beklerse beklesin, insanoğlu doğdukça ve öldükçe, insanoğlu yaşadıkça, hak ve doğruluk denen şey de var olacaktır..."

San - Taş Vadisi'nin tam ortasında, ıssız bir gölün çevresinde üç ev... Birinde dedesi, ninesi, dürbünü, okul çantası, masalları ve en önemlisi de hayâleriyle yaşayan bir çocuk... Diğer ikisinde ise hayâlerinden gün be gün uzaklaşan ve bütün amaçları biri diğerinden daha konforlu günler yaşamak olan çocuğun teyzesi Bekey, teyzesinin hoyrat ve bencil kocası Orozkul, Seydahmed, Gülcemal ve küçük kızları...

Anne ve babasını hiç görmemesine rağmen hayatta olduklarını bilen, dedesinden başka herkesin kendisine yabancıymış gibi davrandığı bir çocuk hayâl kurmazsa nasıl yaşayabilir? O da var olduğunu hissedebilmek, olup bitenleri anlayabilmek için durmadan hayâl kurar. Tabii çocuğun kurduğu bu hayâllerin içinde her şeyden önce özlem duyduklarına kavuşma arzusu vardır.

Bir gün dedesi evdekilere babasının bir gemide çalıştığını anlatır, o da bunu tesadüfen duyar. O günden sonra dağın tepesinden baktığında gölün öte yanından her gün aynı saatte gelen ve içinde babasının yaşadığına inandığı Beyaz Gemi'yi heyecanla bekler. Ufukta belirdiği anda adım adım ona doğru yaklaşan gemideki babasına bütün yaşadıklarını anlatmaya başlar.

Çocuk sahibi olamadığı için karısı Bekey'e ve etrafındaki herkese eziyet eden, zalim Orozkul'dan, tembel Seydahmed'den, Seydahmed'in zararsız ve sessiz karısı Gülcemal ile kızlarından, huysuz ninesinden ama en çok da her şeye rağmen tertemiz kalabilmiş, ona kötülük eden insanlara karşı bile hiçbir zaman iyi niyetinden vazgeçmemiş, güzel yürekli dedesi Kıvrak Mümin'den bahseder.

Dedesine ne güzel bir insandır. En çok da onu anlatmayı sever. Merhametlidir, sabırlıdır, çalışkandır da... Torunu rahat yüzebilirsin diye gölün bir kısmını taşlarla kapatarak ayrı bir havuz bile yapmıştır. Dedesinin taşlarla çevirdiği göldeki o havuz onun için çok önemlidir. Çünkü bir gün mutlaka orada balığa dönüşecek, taşların arasından süzülüp büyük göle düşecek ve yüzerek babasının çalıştığı Beyaz Gemi'ye gidecektir.

Bir gün babasına, dedesinden her akşam dinlese de bıkmayacağı kadar büyüleyici olan Maral Ana'nın Masalı'nı anlatır. Masalın sonunda Maral Ana insanlara küsmüş ve çok uzaklara gitmiştir. Dedesi her akşam anlattığı hikâyenin sonuna geldiğinde "Ama" der, "İnanıyorum, bir gün bir mucize olacak ve Maral Ana bizi affedip bu topraklara geri dönecek."

Çocuk her gece bu mucizenin gerçekleşmesi için dua ederek uyur. O kadar yürekten istemiş olmalı ki bir gün ormanda üç maral görülür. Bu marallardan biri tıpkı dedesinin anlattığı Boynuzlu Maral Ana'dır. Dönmüştür Maral Ana ama acaba affetmiş midir onları?

Kitabın sonuna geldiğimizde anlarız ki her şeye ve herkese rağmen hayâllerinden hiç vazgeçmeyen, ismini bile bilmediğimiz bu çocuk ve ona benzeyen diğer bütün çocuklar sadece bu hikâyenin değil kendi hikâyelerinin de baş kahramanlarıdır.

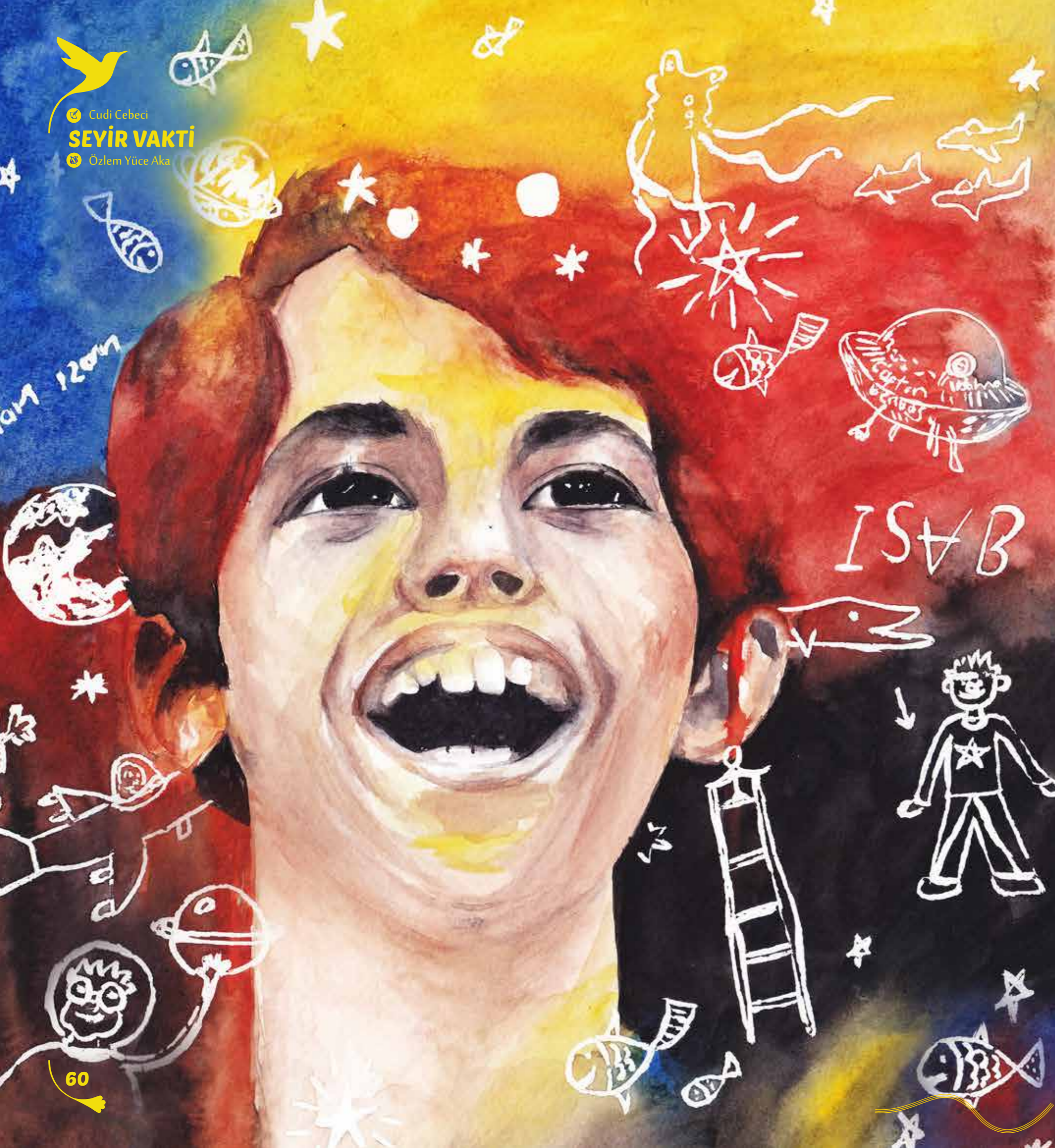

Cudi Cebeci

SEYİR VAKTI

Özlem Yüce Aka

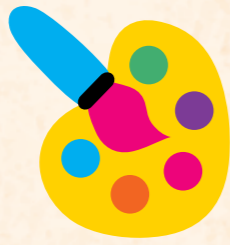
"Solomon adalarında yerli halk, ormanın bir bölümünü tarımda kullanmak istediklerinde ağaçları kesmezmiş. Onun yerine, ağaçların etrafını sarıp bağırarak kötü sözler söylerlermiş. Ağacın yaprakları birkaç güne kalmaz solar, kuruyup büzülür ve ağaç kendi kendine ölüp gidermiş."

Ishaan neşeli, hayat dolu, biraz da yaramaz bir çocuktur. Resim yapmaya, gezip dolaşmaya, insanları izlemeye bayılır. Annesini ve abisini çok sever. Babasını da sever sevmesine de keşke kendisine karşı bu kadar katı olmasa...

Eğlenceli günler çabuk geçer, okula başlama dönemi gelir, çatar. Ishaan okula başlar başlamasına ama bir türlü uyum sağlayamamakta, sanki kalabalık sınıflar içinde sesini kaybetmektedir. Derslerinde hiç ama hiç başarılı değildir; okuyamaz, yazamaz, dört işlemi dahi yapamaz. Evde de durum farklı değildir. Hazırlanırken annesi onu dürtmeden harekete geçemez. Abisi yardım etmeye çalışsa da çözülmeyen geçirilen eğitim sorunları kartopu gibi büyür büyür bir çığ olur ve Ishaan bu çığın altında kalır. Kendisini sürekli azarlayan babası ve ona sürekli bağırarak öğretmenleriyle ne yapacağını şaşırması olan Ishaan çaresiz kalmıştır, ta ki yatılı okula sürgüne gönderildiğinde karşılaştığı resim öğretmenini tanıyana kadar...

"Taare zameen par", yani "Yerdeki Yıldızlar", her çocuğun bir yıldız gibi biricik olduğunu ve kendi ışığıyla parıldadığını anlatıyor bize. Okul başarısızlığının ve pek çok uyum güçlüğü'nün bir kader, bir kişilik özelliği değil de, bir rahatsızlık ve bir yardım çığı olabileceğinin altını çiziyor. Engeli sebebiyle yaşitlarından geride kalan çocukları örselenmeden, hırpalanmadan, onların ışıklarını soldurmadan desteklenmesinin önemini anlatan bu 2.5 saatlik film, seyircilerine hem keyifli hem de hüzünlü dakikalar yaşatıyor.

Her Çocuk Özeldir/Yerdeki Yıldızlar, Bollywood'un usta yönetmeni Aamir Khan'ın en başarılı yapımlarından. Ayrıca Khan, bu filmde resim öğretmeni karakterini de kendisi canlandırmakta.

Merhaba, senin de şiirlerin, hikâyelerin veya çizmiş olduğun resimler dergimizde paylaşılsın ister misin? Alanında uzman yazar ve çizerlerimiz tarafından yorumlanan eserlerin ile eminiz dergimiz daha da güzelleşecek. Eserlerini www.sevgibirkus.com.tr adresi üzerinden dosya gönder butonuna tıklayarak bize gönderebilirsin.

Fatma Hilal YILDIZ | 3. Sınıf | YOZGAT

Güzel bir doğa nesmi çalışmışsın sevgili Fatma, nesmin karşılıklı köşelerine yerleştiğin güneşin sarılığı ve evin kırmızılığı birbirini dengeliyor. Kullandığın siyah renk ise oldukça uyumlu olmuş ve nesmine şiirsellik katmış. Duyarlı yüreğine sağlık...

Saadet Ceylan

Kudret TİP | 5. Sınıf | KARS

Sevgili Kudret, nesmini dört ana renk bölümüne ayırıp oluşturduğun kompozisyon çok başarılı olmuş. Geri plandaki tepelerde kullandığın soğuk tonlardaki yeşil ise nesme aynı bir hava katmış. Ağaçların gövdelerindeki renkle ön planda kullandığın renk nesmini güzelleştirmiş. Her daim böyle güzel resimler çizmen dileğimle...

Saadet Ceylan

Hümeyra Nur AKAN | 3. Sınıf | KOCAELİ

Senin nesmine baktığımda Hümeyra, mimari çizim özeninde cetvelle çizilmiş gibi net çizgiler görüyorum. Renk sıralaman da dikkatimi çekti. Bu çizimlerin bana, senin disiplinli bir yapın olduğunu gösteriyor. Kuşları çizgi olarak kullanman nesme hareket katmış. Yakın plandan bir kuşu nasıl yorumladın? Çok merak ettim, denemeni isterim.

Saadet Ceylan

Yaman TÜTÜNCÜ | 4. Sınıf | İSTANBUL

Öncelikle kuşlarına bayıldığını mutlaka belirtmeliyim sevgili Yaman. Ne güzel, özgür bir kompozisyon oluşturmuşsun. Resimde mantıların oluşturduğu beyaz alanları diğer renklerle başarılı bir şekilde yansıtmışsın. Çizmeye devam etmelisin...

Saadet Ceylan

Rohat YILMAZ | 5. Sınıf | Erzurum

Atlarını ve insan figürünü çok gerçekçi çalışmışsın sevgili Rohat. Anlaşılan gözlem yeteneğin çok güçlü. Resmine konuşma balonları da eklemişsin. Belli ki geleceğin başarılı bir çizgi noman çizeri yetişiyorsun! Sevgiler...

Saadet Ceylan

HAIN GECE

O gece yapıldı hain darbe.
O gece öğrendim darbe ne.
Kimdir hain kimdir masum
Bilmiyorduk o gece...

Çok merak ediyorduk
Nasıl katleddi kendi vatandaşını
Meğerse bilmiyorduk o tankın, o helikopterin
İçindeki hainlerin bizi katlettiğini

Nasıl olur diyorduk birbirimize
Onlar da Türk bizler de Türk
Nasıl olabilirdi böyle bir şey nasıl?
Nasıl ihanet edebildiler vatanlarına?

O hain gecede kahraman Türk halkı
geçti devreye. Durdurdular darbeyi.
Ey hainler demokrasi mi üstündür tanklar mı?
Ey hainler vatan sevgisi mi üstündür silahlar mı?
O hain gecede şehit olan kahraman Türk halkı
aslında ölmedi, kalbimizde yaşıyor!

Bulut KARA

6. Sınıf | Malatya

Sevgili Bulut Kara,

"HAIN GECE" başlıklı şiirin için öncelikle seni tebrik ediyorum, unutulmaması gereken o ihanet gecesini bizlere hatırlattın. O gece hem hainleri, hem de vatani için canlarını feda edenleri gördük. Yazdığın bu şiirde darbenin ne olduğunu, hainin ve masumun kim olduğunu o gece öğrendiğini söylüyorsun ve ardından da büyüklerin bile birbirlerine sonduğu sonuyu sonuyorsun: "Nasıl olabilir böyle bir şey nasıl?" Fakat "Ey hainler vatan sevgisi mi üstündür, silahlar mı?" Bana kalırsa bu şiirin en çarpıcı dizesi de bu. Sana küçük bir öneri şiirinin başlığını "İhanet Gecesi" veya "Hainlerin Yenildiği Gece" şeklinde değiştirebilirsin. Çünkü geceler ve gündüzler hain olmazlar. :) Şiir tadında bir ömür diliyorum sana, sakın yazmayı bırakma :)

Mustafa Ökkeş Erten

KADIN İSTERSE

Kadının gücü
Dünyaya bedel
Bir haykırırsa
Dünyayı yener

Karanlığın ışığıdır kadın
Gecenin yıldızıdır kadın
Uçsuz bucaksız denizlerin
Fırtınasıdır kadın

Kadın güçsüz
Diyen kim!
Kadını
Küçümseyen kim!

Kadın isterse
Dünyayı yıkar
Kadın isterse
Yeniden yapar.

Zehranur KARAHAN

8. Sınıf | Kars

Sevgili Zehranur Karahan,

"KADIN İSTERSE" başlıklı şiirin, kadınların şiddete maruz kaldığı bir dönemde oldukça anlamlı duruyor. Şiirin başında ve sonunda oldukça güçlü ve kararlı ifadeler var. "Kadın isterse dünyayı yıkar/kadın isterse yeniden yapar" dizelerinde olduğu gibi. Üzerinde enine boyuna düşünmemizi ve konuşmamızı gerektiren ifadeler bunlar. Fakat şiirindeki; "Karanlığın ışığıdır kadın/Gecenin yıldızıdır kadın/Uçsuz bucaksız denizlerin fırtınasıdır kadın" ifadelerinin daha şiirsel ve daha naif olduğunu söyleyebilirim. Sevgili Zehranur senden bir de "anne" şiiri yazmanı istesem, yazar mısın? Şiir tadında bir ömür diliyorum, yazmaya devam.

Mustafa Ökkeş Erten

ENGEL BİZİZ

Dünyada birçok engelli insan vardır. Hepsini ilk kendini avutur. Yaşamasevinciyle hayata tutunurlar ama dünyaya döndüklerinde işte o zaman kendilerini dışlanmış hissederler. Hiç kimse bir engelliye el uzatmaz, düşene bir de onlar vurur. Aslında onlar engelli değildirler. Biz insanlar onlara engel oluruz. Engelleri aşınca mutlu ve huzurlu yaşayacaklarını bilirler ama biz onlara izin vermeyiz.

Dünyada bir insan bir engelliye engel olmayı bırakıp onlarla beraber engelleri aşmayı denemedi ki. Şimdi diyeceksiniz ben engel değilim peki o göremeyen arkadaşlarımız için yapılan yollara arabalarını park edenler kim? Ya da

o değerli paralarını gereksiz yere harcayıp yürüyemeyen bir arkadaşımıza sandalye almayı aklının ucundan geçirmeyenlere sesleniyorum.

Biz engeliz, onlar asıl yaşayanlar, asıl düşünenler onlar. Biz sadece onlara engeliz. Biliyorum bunu yazdıktan sonra da hiçbir şey değişmeyecek ama belki aramızda bir engel kalkar ve yardım eli olur.

Engelleri kaldıralım.

Rümeysa ARSLAN

6. Sınıf | Gaziantep

Sevgili Rümeysa,

Çok güzel bir konuya değinmişsin. Duyarlılığın için teşekkür ediyorum. Evet, böyle olumsuz örnekleri çoğaltabiliriz ama olumlu örnekler de verebilirdik. Kalemine sağlık. Başarılar diliyorum.

Bestami Yazgan

Merhaba arkadaşlar,

Benim adım Nevâ. 31 Temmuz 2009 tarihinde doğdum. Mersin’de yaşıyorum. Dr. Hakan Kundak İlkokulu’na gidiyorum. Bu yıl ikinci sınıfa geçtim. Annem ve babam öğretmen.

Ben müzik dinlemeyi, şarkı söylemeyi ve dans etmeyi çok seviyorum. Annem benim konuşmaya başlamadan önce şarkı söylediğimi, masalara vurarak ritim tuttuğumu anlatır. Dört buçuk yaşındayken keman çalmak istemem üzerine annem ve babam bana keman dersleri aldirmaya başladılar.

Hâlâ keman dersleri almaya ve keman çalmaya devam ediyorum.

Beş buçuk yaşındayken çok sevdiğim bir büyüğüm bana ney hediye etti ve böylece ney üflemeye başladım. İlk zamanlar neyden ses çıkarmakta çok zorlandım. Daha sonra ise çabaladıkça sesleri çıkartabildim. Bu benim için çok büyük bir mutluluktu. Hatta sevinçten ağladım bile. Yani hem ben hem notalar çok mutlu olduk galiba. Şimdi ise çok güzel eserler üfleyebiliyorum.

İşte sizlere çok sevdiğim ney sazını tanıtmak istiyorum. Ney üflemeli bir Türk Müziği sazıdır. O kadar eski zamanlardan beri kullanılmaktadır ki Orta Asya ve Mısır taş kabartmalarında bile yer almaktadır.

Ney sazlıklarda yetişen kamışlardan yapılır. Kamışların düzgün olması ve dokuz boğumdan oluşması gerekir. Kamışlar eğri ise ateşle düzeltilir. Ney üfleyenlere “neyzen” denir.

Ney’in bölümlerinden kısaca bahsedeyim. Ney’in baş kısmında bulunan ve ağızımıza dayayarak üflediğimiz kısma “başpare” denir. Başpare genellikle manda boynuzundan yapılır. Fakat değişik malzemelerden yapılan başpareler de vardır. Başpare, pürüzsüz ve ahenkli bir ses çıkmasını sağlar. Ney’in en üst ve en alt kısmına “parazvane” denilen metal halkalar takılır. Parazvaneler neyin çatlamasını ve bir yerlere çarptığında kırılmasını önler. Ney’in ön yüzünde altı arka yüzünde ise bir delik vardır. Her delik bir perde yani sesin ismiyle anılır. Mesela ön yüzde en üstteki delik Nevâ perdesidir. Ney üflemeye ilk başladığım zamanlar Nevâ sesinin ve Nevâ perdesinin olduğunu öğrendiğimde

adımın bir ses ismi olduğunu düşünüp ağızımda ney, dakikalarca gülmüştüm. Gülmekten ders yapamamıştık öğretmenimle.

Ney’in farklı uzunluklara ve farklı akortlara sahip çeşitleri vardır. Neylerin sesi tıpkı insanların sesleri gibi birbirlerine benzer ve insanlarınki gibi bazıları kalın bazıları incedir.

Ney zaman zaman kurur ve ondan iyi ses elde edemezsiniz. Çok kurursa çatlayabilir. Bu nedenle onu zaman zaman yağlamak gerekir. Ney sanki canlı bir varlık gibi geliyor bana. Onunla ilgilenmem, ona nefes vermem, onu sevmem gerekiyor.

Artık neyim benim çok iyi bir arkadaşım. Hatta bazen ona sarılıp onu öptüğüm bile oluyor.

Ney sesi huzur ve mutluluk veriyor. Sizler de bu güzel duyguları yaşamak istiyorsanız ney üflemeye başlayabilir ya da iyi bir neyzenden neyin huzur dolu sesini dinleyebilirsiniz. Hepinize müzik dolu günler dilerim...

Nevâ BİLDİK

2. Sınıf | Mersin

Sevgili Nevâ,

Duygularını çok güzel anlatmışsın. Gerçekten de sanatın bir dalıyla ilgilenen insanlar daha huzurlu olurlar. Sayende neyin özelliklerini de öğrenmiş olduk. Gerek müzik, gerekse yazı çalışmalarında başarılar dilerim.

Bestami Yazgan

Çiçek Öğretmenim

Ben çiçeklerin içine girdim. Öğretmenim de çiçekçi. Çiçekleri kopardım. Ama öğretmenimi koparmadım. Öğretmenimin kırmızı çiçekleri var. Ben yanaklarını kokladım. Ama yanaklarını koparmadım. Güneş güzeldi. Öğretmenim çok güzeldi. Öğretmenimi güneş kadar, çiçek gibi seviyorum.

Hülya ÇAYIRLI

2. Sınıf | Van

Sevgili Hülya,

*Ben de seni çok sevdim çünkü ben de öğretmenim. Şiir gibi duygularına karşılık diyorum ki:
Bilgi bahçesinin gülü,
Bir çiçektir öğrenciler.
Gönülleri sevgi dolu,
Bir çiçektir öğrenciler.*

Bestami Yazgan